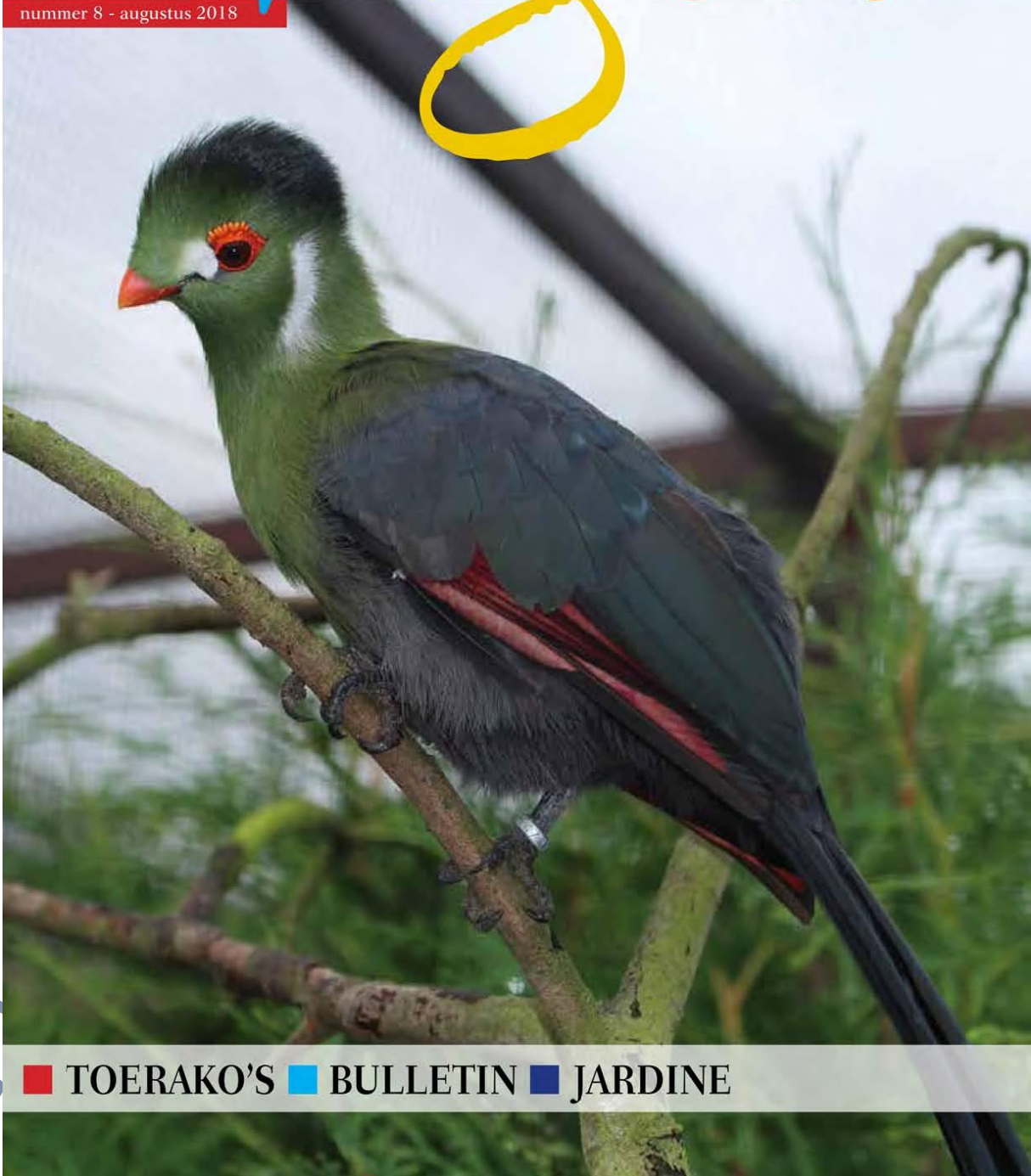

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 8 - augustus 2018

■ TOERAKO'S ■ BULLETIN ■ JARDINE

De

se

GROTE VOGELMARKT BARNEVELD

ZATERDAG 18 AUGUSTUS 2018

De markt is geopend van 8.30 tot 12.00 uur. Gratis Parkeren.
Organisatie Davelaar Vogel en Diervoeders, Marijkelaan 17, Voorhuizen Tel. 0342-472082.
I.s.m. Vogelvereniging Kweeklust. www.vogelmarktbarneveld.nl
Locatie: Midden Nederland Hallen, Thorbeckelaan 123, 3771 ED Barneveld.
Reserveren Tel. 0650270060. De volgende Vogelmarkt is op 17-11-2018

Universeel verf 2 K, blijft hagelwit en gitzwart

hecht op oude verflagen - is slijtvast en goed reinigbaar
Tevens de volgende producten op geheel natuurlijke basis:
Forto Perfect: Een super vitaminencomplex.
Forto Anti Vampire: het probate middel tegen bloedluis.
Forto Anti Pick: De spray, die 't verenplukken doet stoppen.
Forto Brijlant: De vogelshampoo met natuurlijke herbevetter.
K & K Forto - Dophoeveweg 12 - Epe
Tel.: 0578-613455 E-mail: verkoop@kk-forto.nl Internet: www.kk-forto.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.
Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 37,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDEBEBB
t.n.v. KBOF - Van Paesschen François, Molenheide 8, te B-2870 Puurs.
Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.
Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

ROPA BIRD

Houd uw vogel in topconditie!!!

Onze natuurlijke formule verbetert de spijsvertering en de opname van voedingsstoffen.

www.ropastore.com

info@ropastore.com 075 614 41 43

Ringenhouders

Bestel nu via shop.nbv.nl

3,25

(excl. verzendkosten)

Handige ringenhouders. Met een stiften kunt u de ringmaat op de ringenhouders schrijven. Makkelijk en overzichtelijk kunt u zien hoeveel ringen u nog in voorraad hebt.

Volièrebouw Saman voor al uw voliëres, hokken en kooien

Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouwpakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst. Antraciet, zwart, groen, geanodiseerd en bruto + aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsaman.nl en bel of mail ons.

GRAUWE POLDER 202 (HAL 2)
4876 NC ETTEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL
WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over "De Vogelwereld" A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift "De Vogelwereld" van A.O.B. Speciaal voor deze mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 - Bic GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen. Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. Een digitaal proefnummer kan aangevraagd worden op g.vanpeteghem@relenet.be. "De Vogelwereld" verschijnt 11x per jaar. 9x op 48 bladzijden A4 en 2x op 64 bladzijden A4.

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

Bestel al uw artikelen via:

shop.nbv.nl

VOGELMARKT BOSKOOP

Een must voor iedere vogelliefhebber.
Iedere 1e zaterdag v/d maand september 2018 t/m mei 2019.
Openingstijden: 09.00 tot 13.00 uur.
Locatie is het Plantariumgebouw, Italiëlaan 4, Hazerswoude-dorp.
Zeer ruime parkeergelegenheid aanwezig.
Volg de GELE aanwijzingsborden
Voor meer info: www.vogelmarkt.nl

De Vogelwereld

De Vogelwereld

04 Intelligentie **06** Keurmeester '93, Vogelflitsen **07** 'Wat wil ik?' **08** Jardine papegaai **10** Entente **12** Lezing Sjaak de Jong **14** Saksische kanarie **16** Toerako's **20** LSH (Landelijke speciaalclub harzers) **21** Bulletin **22** Bestuurstafel **23** EE Herning **24** Chlorophonia's **25** Tijftjaf **26** Oranjerug zebravink **28** NZHU (Speciaalclub zangkanaries) **30** NKC (Nederlandse Kleurkanarie Club) **31** Column voorzitter **32** Bondsmededelingen **34** Colofon **35** Kalendervogel

Foto voorpagina: Witwangtoerako (*Tauraco leucotis*) Foto: H.Branje

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@ziggo.nl **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Maarten Molenaar, X-media Solutions, Doetinchem **Druk:** Senefelder Misset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij: COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

Grijze roodstaart, H.Branje

De kennis van vogels heeft zich in een paar duizend jaar ontwikkeld tot wat het vandaag de dag is. In het boek 'De wijsheid van vogels', geschreven door Tim Birkhead wordt de geschiedenis van de ornithologie op overzichtelijke en interessante manier beschreven

Tekst: HENK BRANJE

Struikgaaier (Aphelocoma caerulea), Don Desjardin

Intelligentie

Is intelligentie van vogels aangeboren (nature) of aangeleerd (nurture)?

Het verschijnsel van inprinting is een duidelijk voorbeeld van aangeboren gedrag. Het is het gedrag van een jonge nestvlieder zoals de gans. Meteen na uitkomst uit hun ei hecht het kuiken zich meteen aan het eerste het beste dat het tegenkomt. Nu kun je denken dat dat een stom instinct is en dat het heel vreemd is dat zo'n gansje zich bijvoorbeeld hecht aan een mens wanneer die de eerste is die het dier ziet nadat het uit het ei gekropen is. Maar

eigenlijk is het best wel heel intelligent van de natuur. Immers het eerste wat een kuiken na uitkomst tegenkomt is de vogel die het ei aan het uitbroeden is, moeder gans in dit geval. Het is uiterst belangrijk voor de levensvatbaarheid van het gekiepte kuiken dat het zijn moeder meteen gaat volgen. Het aangeboren inprintgedrag is dus van wezenlijk belang voor het in stand houden van de soort!

De ornitholoog Konrad Lorentz werd beroemd door zijn experimenten met ganzen. Toen de kunstmatig bebroede ganzeneieren kipten was de enige die

de jonge gansjes 'tegenkwamen' de onderzoeker zelf. Zodra de gansjes konden lopen bleven ze de onderzoeker continu volgen, overal en altijd, 's nachts en overdag. In huis en in het water. Dit gedrag waarbij de vogels de eerste de beste die zij na het uitkomen als hun ouder beschouwen noemt men 'inprinting'. Het komt bij heel veel vogelsoorten voor, maar met name bij nestvlieders.

Een heel andere soort intelligentie zien we bij kraaiachtigen. De grijze notenkraai is in staat om zich de honderden

Grijze notenkraaker

plekken te herinneren waar hij zijn voedsel voor de winter verborgen heeft. Nog opmerkelijker is het dat sommige kraaiachtigen weten dat het ene voer eerder bederft dan het andere. Nicky Clayton, werkzaam aan de universiteit van Cambridge deed onderzoek naar struikgaaien en ontdekte dat ze over het onwaarschijnlijke vermogen beschikken om verschillende zaken precies op het juiste moment weg te halen, wat er op wijst dat ze zich de notities 'waar', 'wat' en 'wanneer' hebben eigen gemaakt. Maar ze kunnen nog veel meer. Zo slagen struikgaaien er soms in de voorraden van andere gaaien in te pikken omdat ze zich herinneren waar die hun voedsel hebben verborgen. Vogels die wisten dat ze door een andere gaai bespied werden toen ze hun voedsel verborgen, verstopten het daarna ergens anders, dat wil zeggen: als ze zelf ook ooit gestolen hadden. Vogels die zelf nooit iets stalen, verborgen hun voedsel nooit voor een tweede keer als ze bespied werden.

Kraaiachtigen en papegaaien lijken in hun gedrag eerder op apen dan op vogels. Ze worden geconfronteerd met dezelfde problemen in hun leefomgeving en consumeren een even grote verscheidenheid aan voedsel. Ook leven ze in complexe sociale verbanden en blijven ze lang afhankelijk van hun ouders. Papegaaien, kraaiachtigen blijken over grotere voorhersenen te beschikken, hoog ontwikkelde cognitieve vermogens en meer flexibiliteit in hun gedrag dan andere vogelsoorten.

De Grijze Roodstaartpapegaai Alex werd 31 jaar oud en had geleerd om meer dan honderd objecten te herkennen aan hun kleur, vorm en materiaal. Wanneer hem een bak met allerlei verschillende objecten getoond werd en hem gevraagd werd hoeveel groene ballen daar in zaten, gaf hij exact het juiste antwoord. Hij bewees daarmee dat hij wist wat 'kleur' en 'vorm' is en in staat was om die met elkaar te verbinden. Door allerlei testen kwam onomstotelijk vast te staan dat de vogel echt begreep welke

vragen hem gesteld werden!

Zijn intelligentie was gelijk aan die van een vier- of vijfjarig kind. Emotioneel vertoonde de vogel het 'negatieve, egocentrische gedrag van een twee- of driejarige'.

Conclusie van de onderzoekers is dat er geen diepe kloof bestaat tussen aangeboren en aangeleerde intelligentie. Ze spreken van een glijdende schaal, die bepaald en beïnvloed wordt door de omgeving. In een gemakkelijke, niet veeleisende omgeving kan volstaan worden met aangeboren reflexen en voortschrijdend inzicht door trial-and-error om als vogel in leven te blijven. Bij soorten met complexere sociale structuren die leven in een omgeving waarin het niet gemakkelijk is om aan voedsel te komen en werktuigen noodzakelijk zijn (kraaiachtigen en papegaaien), heeft natuurlijke selectie gezorgd voor grotere hersenen en een grotere flexibiliteit in gedrag! ◀

Keurmeester (93)

Een surveillant, zegt Van Dale, is belast met het toezicht, bijvoorbeeld tijdens een examen. Als tweede betekenis voor het woord geeft het digitale woordenboek; de op één na laagste rang bij de politie. „Van hoog naar laag kent de politie de volgende rangen: hoofdcommissaris, commissaris, hoofdinspecteur, inspecteur, brigadier, hoofdagent, agent en surveillant. Een student heeft de laagste rang en wordt een aspirant genoemd.”

Ooit lokte de politie sollicitanten met de slogan: die pet past ons allemaal. Of de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV) straks petten gaat uitdelen weet ik niet, wel dat er surveillanten worden opgeleid: 632 leden, verdeeld over 212 afdelingen, hebben zich aangemeld.

Een surveillant houdt in ons geval toezicht op tijdelijke vogeltonstellingen en -markten. Hij (of zij) ziet toe op het welzijn van de tentoongestelde, dan wel te koop aangeboden vogels.

Door het opleiden van surveillanten laat de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers zien dat het Reglement van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels geen lege brief is, maar regelgeving die nageleefd moet worden. De opleiding tot surveillant is bij mijn weten ook de eerste digitale opleiding van de NBvV. Lessen worden gemaild en de aspirant-surveillant mailt de antwoorden op de meerkeuze vragen terug. Dit najaar kunnen aspirant-surveillanten praktijkervaring opdoen,

bijvoorbeeld op de show of de markt van de eigen afdeling, waarna in het voorjaar van 2019 het tweede opleidingsjaar van start gaat. Uiteindelijk worden dan tijdens Vogel 2020 in Zwolle de geslaagden bekendgemaakt.

Naast kunnen zien of huisvesting, welzijn en gezondheid van tentoongestelde of te koop aangeboden vogels in orde zijn, moet de surveillant ook beschikken over goede contactuele eigenschappen; zeg maar sociaal vaardig zijn. Want vanzelfsprekend is het niet de bedoeling dat de surveillanten straks met de wapenstok in de hand naleving van de reglementen gaan afdwingen. Misschien kan de bond wel overwegen om elke surveillant straks van een pet of een hesje te voorzien. Toezichhouders op tentoonstellingen of markten moeten tenslotte herkenbaar zijn.

Herkenbaarheid draagt bij aan het gezag dat de surveillant uitstraalt. In onze maatschappij laten steeds meer mensen zich steeds minder zeggen. Dat overkomt soms ook keurmeesters die een vogel weigeren te keuren of de organisatie vragen om een vogel van de show te verwijderen.

„En of dat dan echt wel nodig is?” Het antwoord is: ja. Omdat de keurmeester (en straks de surveillant), het vraagt. Zo simpel kan het zijn. Net als toen wij kinderen waren en aan onze ouders vroegen: waarom? En onze ouders antwoordden: „Omdat wij het zeggen.”

Louis van Kelekhoven
keurmeester

Vogelflitsen

Op bezoek bij putterkweker

SPREEKBEURT

Het bondsbureau wordt vaker gebeld voor informatie ten behoeve van bijvoorbeeld een spreekbeurt of een Open Dag. Zo ook half januari toen het Bondsbureau allerlei informatie heeft verzorgd voor een spreekbeurt over de putter op de lagere school in Urk.

De school stuurde een bedankje waarin werd aangegeven dat ze veel gehad hadden aan de stickers en folders die toegestuurd waren en vooral ook het info boekje 'vogels houden'. Behalve de spreekbeurt is men met de hele klas bij een grote putter kweker (de Groene distelvink) op Urk een kijkje wezen nemen. De kinderen vonden het geweldig al die kleurslagen en mutanten. Al met al een leuke en leerzame spreekbeurt die werd beloofd door de juffrouw met een 9+.

“Wat”

wil ik met vogels!

Tekst: PETER ROMANS

De geschiedenis leert ons dat mensen al 4000 jaar geleden vogels hielden. Ze hielden vogels voor voedsel maar ook voor sport en ontspanning.

Over de hele wereld worden vogels als huisdier gehouden. Mensen houden nu eenmaal van vogels. We raken geboeid door hun drukke vrolijke gezellige karakter en de mooie kleuren van hun veren. Je ziet op een vogelmarkt onverwacht vogels zitten die je meteen supermooi vindt, een koppel woestijnvinken. Prachtige vogels en de prijs valt ook nog eens mee. Soms worden deze vogels dan impulsief aangeschaft. Of, een potentieel aankomend liefhebber wint een vogel bij een loterij of fancy fair (komt tegenwoordig gelukkig steeds minder voor). Leuk die vogeltjes, maar, wat eten ze eigenlijk? Hebben ze een speciale verzorging nodig? Dus de volgende dag snel naar een bekende vogelaar of naar de dierenzaak om advies in te winnen over de verzorging van de vogels. Herkenbaar? Maar of de liefhebber de woestijnvinken zal houden of dat de beginnende liefhebber trouw blijft aan de gewonnen topaaskanaries, is maar zeer de vraag. Veel beginners zullen later overgaan op vogels die beter bij hun persoonlijkheid passen. Ze zijn begonnen met zebrovinken en enkele jaren later fanatiek fokker van Amerikaanse vinken. De liefhebber ontdekt dat de aangeschafte woestijnvinken alleen zomers in de buitenvolière kunnen want in de andere jaargetijden is het veel te vochtig in Nederland.

Het is natuurlijk beter om je eerst goed te oriënteren welke vogels tot jouw mogelijkheden behoren. Zijn de gekozen vogels leuk en uitdagend om te gaan houden? Die vogels moeten passen bij je huisvesting. Het maakt verschil of je woont in een stadsappartement of vrij op het platteland. Zo zijn er vogels die altijd luidruchtig zijn. Dat levert in de stad dan

weer klachten van buren op. Ook het beschikbare budget speelt een rol, bijzondere vogels zijn niet goedkoop en bedenken daarbij dat geschikte huisvesting meestal nog veel duurder is dan dat de vogels zelf kosten.

Vind je een tuin of balkonvolière met meerdere soorten vogels mooi, dan kies je voor een heel andere benadering dan wanneer je echt een bepaalde soort wil gaan fokken om deze vogels ook op diverse TT's te kunnen showen. Een volière met mooie beplanting en een waterpartij is een sieraad voor tuin of balkon. Zet daarin (niet teveel) kleurige vogels die goed met elkaar kunnen leven en je geniet elke dag. Op deze manier heb ik ooit zelf mijn hobby weer opgepakt met in de vlucht diverse soorten nonnetjes, muskaatvinken, bandvinken en Himalayavinken. Toentertijd waren deze vogels nog volop te koop. Nadelig aan zo'n gezelschapsvlucht is dat je op deze manier weinig jonge vogeltjes op stok krijgt.

Op welke manier wil jij de vogelhobby beleven, dat is de centrale vraag. Een vraag die je eigenlijk zou moeten stellen voordat je begint. Wat wil je? Naar welke soorten vogels gaat je voorkeur uit? Vogels verschillen immers enorm van elkaar. Van de kleine prachtvinkjes tot grote exemplaren zoals papegaaien. Je kunt vogels huisvesten in een volière (komt van voler = vliegen in het Frans). Ook schuur, kweekhok of vogelkamer zijn mogelijkheden. Vraag je bij de keuze ook af of de vogels die je wilt, niet te moeilijk zijn. Heb je genoeg kennis en mogelijkheden om deze goed te verzorgen? Met de aanschaf van dieren neem je een aantal verantwoordelijkheden op je. De vogels zijn helemaal van jou afhankelijk en willen zolang mogelijk in een goede gezondheid leven. Een grasparkiet kan 15 tot 20 jaar worden, een amazonepapegaai wel 70 jaar. Zelf had ik een agapornis die 32 jaar is geworden.

Heb je de benodigde kennis van voeding, verzorging, gedrag en eigenaardigheden

Woestijnvink, foto H.Branje

om het welzijn van je geliefde vogels te waarborgen? Of is het misschien verstandiger om deze vaardigheden op te bouwen door eerst een paar jaartjes met "gemakkelijkere" vogels te beginnen? Kanaries, zebrovinken en grasparkieten worden wel eens gemakkelijke vogels genoemd. Maar vergis je daar niet in want om mooie kanaries, zebrovinken of grasparkieten te fokken is veel kennis nodig. Veel liefhebbers die de keuze voor "gemakkelijk" gemaakt hebben, blijven bij nader inzien dan ook graag "hangen" bij het fokken van deze vogeltjes. Niet voor niets zijn de meeste vogels op vogelshows juist dit soort vogels, want aan het fokken van mooie exemplaren hangt een grote moeilijkheidsgraad.

Veel informatie kun je vinden via internet en er zijn ook nog steeds goede vogelboeken te koop. Ook binnen de vereniging zitten genoeg vogelaars die veel weten en je graag behulpzaam willen zijn. Iedere maand kun je kennis bijspijkeren door het lezen van "Onze Vogels".

Vogels houden is een passie, maar het is goed om regelmatig na te denken wat je wil in deze fascinerende hobby. Wil je een enkele vogel in de huiskamer als gezelschapsdier of een grote beplante volière met kleurige kwetteraars. Een klein balkonvolière met enkele vogels of wil je vogels fokken volgens de standaard en deze vogels inzetten bij de jaarlijkse onderlinge show van jouw vereniging? En hoe ver gaat je streven daarin dan wel? Wil je gewoon lekker gezellig meedoen of wil je clubkampioen worden. Gaan je aspiraties nog verder voor het districtskampioenschap of reiken je ambities helemaal tot het Nederlands of wereldkampioenschap? Het kan allemaal, als je het maar goed en gestructureerd aanpakt! <

De Jardine papegaai is een van de acht soorten van de Afrikaanse langvleugelpapegaaien. Na de Kaapse papegaai (*Poicephalus robustus*) is het de tweede grootste van het geslacht.

Tekst: A.HUYGHE, foto's HENK BRANJE

Jardine

en wij met de regels?

Latijn: *Poicephalus gularis*
Engels: Jardine parrot
Duits: Kongopapegai
Frans: Perroquet à calotte rouge, perroquet de Jardine

Rond de Jardinepapegaai heerst wel enige verwarring wat zijn naam betreft. Sommigen gebruiken de naam 'kongopapegaai' en dit in navolging van de Duitse benaming 'Kongopapegai'. Ook wij hebben in het verleden wel eens die naam gebruikt. In recente literatuur is naar voren gekomen dat de gangbare Nederlandse benaming, 'Jardinepapegaai', vernoemd is naar de ornitholoog Jardine die in 1849 voor het eerst een beschrijving gaf van de soort. William Jardine (1800-1874) was een Schotse natuuronderzoeker, maar vooral ornitholoog, die heel wat vogelsoorten heeft benoemd.

Zijn verspreidingsgebied strekt zich uit van Liberia aan de Atlantische kust, oostwaarts, recht door het Afrikaanse continent tot Zuid Kenia en Noord Tanzania. Hoewel hun verspreidingsgebied zeer groot is, komen ze slechts daar talrijk voor waar nog voldoende bos voorhanden is. Het zijn echte bosbewo-

ners die leven in de bossen tot op 2700 meter hoogte.

De Jardine papegaai staat op appendix II van de CITES waardoor import en export van in het wild gevangen vogels illegaal is. Niettegenstaande dat vormt de illegale handel nog altijd een bedreiging voor de soort.

Beschrijving

Nominaatvorm *Poicephalus gularis* (nominaatvorm)
Grootte 28 cm; de vogel is overwegend groen. Het voorhoofd is oranje-rood dat doorloopt tot op de schedel. De teugel is zwart; de wangen zijn donkergroen met zwarte aanslag. De vleugelbocht en de dijnen zijn eveneens rood. De vleugels zijn bruinzwart met groene schubtekening. De naakte oogring is donkergrijs. De iris is bruinrood. De snavel is overwegend zwart met hoornkleurige basis. De poten zijn donkergrijs.

Ondersoorten

Naast de nominaatvorm (*P.gularis*) zijn er nog twee ondersoorten.

***Poicephalus gularis* massaicus**
Deze ondersoort verschilt van de nominaatvorm doordat ze lichter van kleur zijn en de oranje veerpartijen op het voorhoofd, de vleugels en de dijnen kleiner zijn. Hij komt voor in de hooglanden van Zuid-Kenia en het noorden van Tanzania.

***Poicephalus gularis* fantiensis**

Deze is iets kleiner dan de nominaatvorm en de rode veerpartijen zijn hier eerder oranjegeel. Zijn verspreidingsgebied is vanaf Liberia tot het zuiden van Ghana.

Noot: volledigheidshalve moet hieraan toegevoegd worden dat in sommige naslagwerken nog een ondersoort wordt vermeld, namelijk *Poicephalus gularis* permistus, maar de meningen hierover zijn sterk verdeeld. Sommigen ontken-

De

ssel

nen het bestaan van deze ondersoort. Alhoewel er aanwijzingen zijn die pleiten voor het erkennen van deze ondersoort, zijn alle vragen hieromtrent toch nog niet opgelost.

In de natuur

Jardine papegaaien zijn vooral woudbewoners, vooral van bergwouden en ze komen op sommige plaatsen voor tot op hoogten van 3250 meter. Ze hebben vooral te lijden van de vernietiging van hun biotoop door houtkap, in zover dat wellicht in de toekomst hun voortbestaan in gevaar komt.

Ze worden vooral aangetroffen per paar of in familieverband. 's Morgens verlaten ze hun slaapplekken om op zoek te gaan naar voedsel en om tegen de avond terug te keren naar hun slaapplekken. Hun voedsel bestaat uit allerlei zaden, noten, verschillende vruchten, insecten en hun larven. Ook plantages worden opgezocht, waar ze zich te goed doen aan de vruchten.

De broedtijd valt vooral samen met het regenseizoen. Met de aanvang van het regenseizoen vergroot ook het aanbod van voedsel, waar ze dankbaar gebruik van maken. Voor zover bekend, worden hun broedholten uitsluitend gevonden in bomen. Een legsel bestaat uit twee tot vier eieren die 28 dagen worden bebroed. Na tien weken verlaten de

jongen het nest. Ook nadat ze zelfstandig zijn, blijven ze nog geruime tijd bij de ouders, dit tot aan een nieuw broedsel begonnen is.

In avicultuur

Volgens oude gegevens zouden ze reeds rond 1850 in Londen en Hamburg zijn ingevoerd. Vast staat dat ze in 1862 in de Zoo van Londen tot de verzameling behoorden. Het bleef bij sporadische importen en het is pas rond 1970 dat er meerdere vogels Europa werden binnen gebracht. Deze kwamen meestal terecht in vogelparken en dierentuinen en bij enkele gespecialiseerde liefhebbers. De eerste kweekmeldingen gebeurden in Engeland in 1978 bij J. en P. Stoodley.

De kweekresultaten met deze soort zijn niet zo schitterend en ze gelden dan ook als moeilijk te kweken en alleen geschikt voor de meer ervaren kweker.

Men moet over een goed harmonieënd koppel beschikken. Meestal is het geslacht zeer moeilijk te bepalen. Vaak is de kop bij de man wat groter en platter en is de iris bij de man roodbruin. Bij de pop is deze meer bruin. Volledige zekerheid aangaande het geslacht heeft men alleen bij endoscopisch of DNA onderzoek. Het komt nogal voor dat de kweekparen hun jongen slecht voeren zodat bijvoeren of handfok noodzake-

lijk is. Het gebeurt dat ze pas geboren jongen zelf doden. Ook komt het voor dat ze hun jongen plukken in het nest.

Pas na vier jaar zijn de vogels volledig op kleur. Ze blijken een grote behoefte te hebben aan vitamine A. Het regelmatig verstrekken van verse wilgentakken of takken van fruitbomen komt tegemoet aan hun grote knaagbehoefte en helpt hen in conditie te blijven. Ook wordt aanbevolen ze een binnenhok te geven waar de temperatuur nooit beneden de vijf graden Celsius komt. Een dikwandige nestkast met een bodemoppervlakte van 25x25 cm en 60 cm hoogte en een invlieggat van 8 cm is geschikt.

Meestal gaan ze tot broeden over op de leeftijd van vier tot vijf jaar. Een legsel bestaat uit drie tot vier eieren. Deze worden 27 tot 28 dagen door de pop bebroed. Op een leeftijd van ongeveer elf weken verlaten de jongen het nest. Jonge vogels missen het rood op de kop, de dijnen en de vleugelboeg.

Ook hier is een gevarieerde voeding uiterst belangrijk. Een goede zaadmengeling, pellets en dagelijks fruit en groente, regelmatig aangevuld met geweekte en gekiemde zaden zorgt voor de nodige afwisseling. Halfrijpe mais is een lekkernij. Eivoer of krachtvoer mag ook niet ontbreken. <

Op de studiedag van Speciaaldub Kleur hield Sjaak de Jong een lezing over kleurkanaries en met name mozaïeken. Een enthousiast gehouden inleiding over onder andere allerlei algemene zaken. Uit de losse pols werden de toeschouwers meegenomen met de kweek van de mozaïek kleurkanarie

Tekst: ALBERT ZOMER, foto's HENK BRANJE

Bruin rood mozaïek type 2,
foto J.v.d.Maelen

Sjaak de Jong

De inleider begon met te stellen dat de kweek van 2019 nú bepaald wordt. Zorg voor gezonde jonge vogels. Verspil niet te veel aandacht aan achterblijvers. Het zullen nooit toppers worden en enkel energie kosten van oudervogels en kweker! Wanneer de jonge vogels zo'n zes weken oud zijn haalt Sjaak ze van het eivoer af. Kanaries worden sterk van het eten van zaden! Verstrekt eivoer moet binnen twee uur op zijn. Het is belangrijk dat je kanaries van een lange rustperiode kunnen genieten. Die dient te beginnen wanneer de vogels zo half door de rui zijn en moet duren tot aanvang van de kweek. Verwen ze tijdens de rustperiode niet te veel zodat

je sterke vogels krijgt. Pas vóór aanvang van het broedseizoen moet je de voeding aanpassen en de vogels meteen op 15 uur licht zetten. Je zult zien dat de vogels dan heel snel in topconditie zijn. En dat betaalt zich terug in goede kweekresultaten.

Mozaïek in vetstofvogels

Vroeger werden enkel poppen gevraagd voor de tentoonstelling. In de loop van zo'n dertig jaar selectieve kweek heeft men de mozaïek man ontwikkeld met z'n forse puttermasker en borstvlek. Vroeger hadden de mannen met name te grote borstvlekken en te kleine maskers.

Bij de mozaïek is niet zozeer het 'wit wassen' het belangrijkste, maar het contrast!

Maar hoe krijg je een zo groot mogelijk contrast?

- Door het inkweken van de blauwstructuur. Nadeel is dat dat vaak ten koste gaat van het formaat van de vogel. Je kweekt ze dan namelijk wél wat intensiever. De vogels mogen echter niet te smal worden. Om goede mozaïeken te kweken heb je volgens Sjaak intensieve vogels nodig. De mozaïek is dan ook niet perse een schimmelvogel.
- Het mozaïekpatroon moet niet te ver doorlopen. De fletse vogels mogen

De /

osel

niet winnen! De combinatie van blauwstructuur én goed wassen geeft vogels die veel witter 'kijken'.

- De kweek van mozaïek mannen is een andere kweekrichting dan die van poppen.
- Rood mozaïeken zijn vaak wat kleiner van formaat dan geel mozaïeken. Om een mooi masker te kunnen laten zien moet de mozaïek man wél een zo groot mogelijk kopje hebben! Daar zul je bij de selectie voor de kweekvogels zeker naar moeten kijken.
- Mannen laten vaak een 'haak' in hun masker zien hetgeen ongewenst is. Dit moet je als kweker via de pop zien weg te kweken (80% van de poppen heeft een 'haakje' achter het oog; maar 20% kan je vélder helpen). Een pop voor de mannenkweek heeft het liefst een masker in combinatie met een volle kop (dus geen muizenkopje). Je moet volgens Sjaak in principe wat intensiever kweken. Vogels met veel schimmel laten onder andere vaak te veel schimmel zien op de schouders hetgeen uiteraard ten koste gaat van het contrast.

Mozaïek in pigmentvogels

De mozaïekfactor is in principe in alle pigmentkleurslagen in te fokken in alle vetstoffkleuren (behalve wit uiteraard). Moeilijkheidsfactor ten opzichte van vetstof mozaïeken is bij de gepigmenteerde kleurkanarie dat de helderheid van het masker sterk beïnvloed wordt door het pigment.

Bij zwarten bijvoorbeeld wordt maximaal geoxydeerd pigment gevraagd. Dit heeft duidelijk invloed op de zichtbaarheid van het gekleurde masker! Je moet dus concessies doen. Wanneer je van een zwart mozaïek verwacht dat hij een duidelijk gekleurd masker laat zien, ben je op zoek naar een bonte.... In Nederland willen we graag een masker zien; in het buitenland wordt daar veel minder op gelet. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen....

Echter: voor pigment kun je 30 punten krijgen; voor de mozaïek-aftekening 15 punten. Waar zijn dan de meeste punten te behalen?

Zo zie je in Spanje, Italië en Portugal vaak zwart mozaïeken met een uitmuntend diep zwart geoxydeerd pigment met een 13 voor mozaïek tekening.

En dan behalen die vogels tóch veel punten...

Sjaak: 'wat niet mogelijk is, kan niet'. Heb je een zo zwart mogelijke vogel, accepteer dan een kleiner masker.

Op kleur brengen van mozaïeken
Jonge vogels krijgen géén kleurstof tot ze zo'n zes weken oud zijn en de pennen op $\frac{3}{4}$ van de uiteindelijke lengte zijn. Reden: de slagpennen moeten zo wit mogelijk zijn. Een gekleurde aanslag is dus niet gewenst. Bij gepigmenteerde mozaïeken zal gekleurde aanslag wat minder opvallen dan bij vetstof mozaïeken.

Sjaak voert z'n mozaïeken als volgt:

- 1 kg red carophyl (van DSM)
- 100 gram pure canthaxanthine (BASF)
- 300 gram beta-caroteen
- Van dit mengsel wordt 13 gram op een kilo eivoer gemengd.
- Bij zwart mozaïeken wordt 15 gram eivoer per dag verstrekt. Wél elke dag evenveel eivoer geven (anders krijgen ze niet altijd dezelfde hoeveelheid kleurstoffen binnen) <

Zwart rood mozaïek type 2, foto J.v.d.Maelen

Saksische Zangkanaries?

Mooie collectie zangkanaries, foto H. Branje

Er zijn wat vragen gesteld aan mij over de Saksische zang kanarie.

Om die reden zal ik wat uitleg hierover geven. Kan ik dat?

Volgens mij wel.

Tekst: EDUARD

Ik heb in de jaren '50-'70 vorig eeuw enig onderzoek gedaan naar de mij bekende zingende kanarie rassen. Diverse boeken zijn geraadpleegd om te lezen wat anderen er over schreven. Ook meegezeten bij de keuringen en altijd weer de discussies aangegaan, dit soms tot wanhoop van de medeliefhebbers wegens het niet aflatende vragen door mij. Wilde namelijk altijd alles weten wat ervan bekend was. Er was discussie ook toen al over de verschillende zangrichtingen te weten de Waterslager, de Harzer en de Saksische kanarie. Van de Spaanse zangertjes was toen bij mij nog niets bekend, noch over liefhebbers ervan die dergelijke richting uit fokten. Van de Waterslager was wel veel bekend hoe die gezien, gehoord, diende te worden daarover hadden ze in België al nauw-

keurig bericht. In België ontwikkeld en tot leven gewekt. Een zang genoegzaam bekend dat met luid gezongen strofen, dat dan voornamelijk uit het nachtegaal lied, dit volgde. De heer Woezik heeft er enige werkjes aan gewijd meen ik mij te herinneren, eentje ervan was uit de serie weten en kennen meen ik nog te weten. Toentertijd populaire boekjes die voor een paar gulden te koop waren bij de Dibevo specialisten.

Water

Als je een Harzer liefhebber op het hart wilde trappen zei je dan ook dat er veel water in de zang van zijn vogels zat. Dit kwam doordat Harzer zang ook zogenaamde watertoeren bezaten die niets met de watertoeren van de waterslager gemeen hadden niets dan de naam, en dit daarom als minderwaardig

bestempelden. Desondanks waren juist de zangertjes met de zogenaamde koelerende rollen bezitters van hoge begaafdheid in de Harzer familie, die het vermogen bezaten om de diepste tonen in hun zang, (lied) te vlechten de au en de oe klanken. Een Harzer had als eerste natuurlijk de kenmerkende zangbeweging waarbij de snavel gesloten diende te zijn en te blijven. De tonen die je hoorden waren altijd zacht, vloeiend, week zonder een wanklank of dissonantie van hard of scherp, zelfs het toegestane fluiten was zacht en liefst glooiend of golvend. Dat om die reden ook de klingel uit het lied werd geweerd was omdat ook die hoge en heldere toeren gemakkelijk konden ontaarden. Het klingelrollen werd in de jaren '60 nog wel gezongen en merkwaardig genoeg in de Harz zelf, deze kant uit in Nederland werden ze toen al tijden niet meer gezongen door de vogels althans mij niet bekend. Was in het plaatsje Goslar, aan de rand van het berggebied de Harz, dat er toen nog een aantal liefhebbers waren die dat in hun vogels hadden vastgelegd. Het klonk als het tinkelen van zilveren belletjes. Heel apart en wonderschoon om te horen.

Geen operazanger

Was de Harzer de operazanger, de Saksische was dat duidelijk niet. Zijn lied was meer van de straat om het

MAN foto Eduard

Samen luisteren, samen genieten

maar zo te omschrijven. In het zuiden van het land was deze soort bekend onder die naam van Saksische kanarie. Zeker tot in Roosendaal was de soort gekend. Mijn opa zaliger was Huzaar en als zodanig ingekwartierd op de plaatselijke kazernes. In die tijd was men als militair intern met het hele gezin. Recht uit rechtaan en duidelijk een vrolijke zang door ieder te waarderen. Deze vogel voldeed beter op erf of in een kooi aan de muur zoals ze vroeger werden gehouden. Daarmee bezetten ze dezelfde plaats als de lachduiven die als eenling werden gehouden voor de weersvoorspelling. Saksische kanaries deden buiten hun lied aanpassen met alles wat ze in de omgeving hoorden. Dit dan in zoverre ze niet genoeg opleiding hadden genoten op de kweekkooi van de fokkers. De fluiten en de roepen waren een vast onderdeel waarbij niets nagelaten werd om alle andere en meerdere opgevangen geluiden kunstig in het eigen lied te vervlechten. Het hoogste werden die vogels ingeschat die enkele of meerdere geluiden van zogenaamde wildzang vogels wisten te brengen in hun lied. Daarmee toonden ze aan dat ze zoiets bezaten als zang intellect. Hun kracht lag dan ook in het lied dat de toehoorder wist te verrassen door de wendingen, overgangen en duidelijke overgenomen wildzang geluiden. Juist omdat dit zo herkenbaar was voor de gewone man, kon die zijn waardering bij zulke vogels onderbrengen. De handelaren uit het noordelijke deel van Duitsland brachten dergelijke vogels mee op hun reizen. Zoals ik al eerder schreef er was handel die op de trage oude manier plaatsvond.

Vrolijke fluitier

Resumerend mogen we stellen dat de Saksische kanarie een vrolijk fluitende zangkanarie was. Volop met zangdrift,

zodat de vogel niet alleen beweeglijker is in doen en laten maar ook door nieuwsgierigheid kanaries eigen en altijd in de omgeving geïnteresseerd. Om dezelfde reden ook gemakkelijk te bewegen tot nabootsten van geluid uit de omgeving. Dit vermogen om ander gezang te vervlechten met de bekende kanarie zang als een pluspunt toe te kennen aan die vogels die er meest toe bekwaam zijn.

Vraag die ook gesteld werd was of er nog liefhebbers zijn die deze kanarie fokken?

Je zo het kunnen proberen te achterhalen bij handelaren van de oude stempel. Jan Roesel was er zo een in Brabants Oosterhout. Mogelijk dat er nog nazaten van hem die zaken voort hebben gezet. Jan was een kenner van veel wat er rond vloog. Ik meen dat een of meerdere zonen ook in de handel gingen. Ze bezaten toen al een halve straat bij het kerkje daar.

Bij mijn weten zijn er geen andere fokkers meer van deze richting althans niet mij bekend en in de buurt. Neem dan als buurt de omtrek Veenendaal voor het westen Zwolle voor het noorden, Weert voor het zuiden en Recklinghausen voor het oosten. Dit is ongeveer de reikwijdte waar ik altijd vertoefde bij vogelvrienden. De meeste kans maken de waterslager kwekers, helaas hebben die de rijen los gebroken door een zwalkend beleid en daarom geen vaste koers kunnen varen die de liefhebbers de noodzakelijke handvatten zouden moeten geven. Zowel de waterslager Belgische richting als waterslager met de Harzerachtige zang te kiezen zonder recht te doen aan de beide aanwezige richtingen. We mogen dat betreuren in de vogelkweek richtingen.

De tijd is er geweest dat er veel verenigingen bestonden met een voldoende groot leden bestand met een gemeenschappelijk doel. De eerste Arnhemse zang kanarie vereniging die uitsluitend zang vogels hielden, stopte er midden jaren '90 vorige eeuw mee, nu dus bijna 30 jaar geleden. Daarna waren het de gemengde verenigingen die stand hielden. Ik meen dat er nu nog één vereniging bestaat in onze stad die er ooit meer dan tien telde. Als je nu een keurmeester voor zang wilt hebben moet je eerst voldoende leden met voldoende vogels rekruteren, zo simpel is dat. Dus ook bij de waterslagers is het armoe. Gezien mijn eigen leeftijd zijn vogel-liefhebbers een uitstervende liefhebberij toe gedaan.

Zou schrijven bewaar een vogel in je hart om een gelukkig mens te zijn en te blijven.

Mijn mening is dat je pas goed voor je omgeving kunt zijn als je er ten volle aan deelneemt. Een wijs mens zei al eens: houden van kan pas bij het bezit. <

Tegenwoordig zie je de prachtig gekleurde en gekuifde toerako's steeds vaker op vogelshows, ook elk jaar op 'Vogel'. Niet in grote aantallen, maar toch, 'ze komen er aan'.

Tekst en foto's: HENK BRANDE

Livingstone toerako,
Tauraco livingstonii

Toerako's

Toerako's werden in de zestiger jaren met name in België gehouden en gefokt. De Belgen hebben met deze vogelsoorten pionierwerk verricht. Uit Belgisch Kongo werden vroeger allerlei soorten ingevoerd in België en langzaam maar zeker kreeg men het succesvol houden en fokken van toerako's onder de knie. Er worden in totaal zo'n 23 (onder)soorten onderscheiden waarvan er slechts enkele (de Ruspoli en de Ruwenzori toerako) nog nooit in Europa zijn ingevoerd. Vandaag de dag zijn de prijzen van toerako's niet meer zo extreem hoog.

Klein wereldje

Vanwege die behoefte aan informatievoorziening werd in 1995 een vereniging van toerakoliefhebbers opgericht. De club sloot zich later aan bij de Engelse "International Touraco

Society", bestaande uit zo'n 150 – 160 leden uit de hele wereld. Later heeft de vereniging met z'n Belgische en Nederlandse leden zich aangesloten bij Aviornis.

Informatie over toerako's is onder andere te vinden bij Aviornis. Deze organisatie is zowel in Nederland als in België werkzaam en heeft een eigen werkgroep voor toerako's. Deze Werkgroep Toerako's stelt zich ten doel om informatie tussen de leden uit te wisselen en de mogelijkheid te bieden om vogels te ruilen teneinde stabiele populaties te kunnen vormen van de verschillende (onder)soorten. Op de Belgische site van Aviornis (aviornis.be) heeft de werkgroep een eigen website. Eenmaal per jaar wordt een toerakodag georganiseerd.

Liefhebbers die met toerako's willen beginnen kunnen bij de werkgroep alle medewerking krijgen die ze wensen.

Gedrag

Toerako's zijn nieuwsgierige vogels en wennen vrij snel aan hun eigenaar. Vogels die in gevangenschap gefokt zijn, zijn doorgaans veel rustiger en minder schrikachtig dan wildvang. 's Avonds, anderhalf tot twee uur voor het donker wordt, zijn de vogels erg actief en vliegen ze heen en weer door de volière en laten ze hun geroep horen. Dat lijkt wel op een kolonie apen, terwijl de roep best ver draagt. Toch is hun geroep veel minder storend dan dat van bijvoorbeeld kakatoes en caiques.

Huisvesting

Toerako's zijn vrij grote vogels en

De /

osel

hebben behoefte aan veel ruimte. Ofschon het geen geweldige vliegers zijn dient een volière toch minstens vier meter lang te zijn. Ook al worden de vogels tegenwoordig ook al in veel kleinere kooien gehouden en gefokt. Het beste komen toerako's tot hun recht in een ruime, goed beplante volière. Ze kunnen 's winters in de buitenvolière blijven tot temperaturen van minus vier of vijf graden. Wordt het kouder, dan dienen ze naar binnen te verhuizen. Een vorstvrij binnenvolijf is voldoende voor deze toch vrij sterke vogels. Bij heet weer verkiezen deze tropische vogels desondanks een schaduwrijke plek in hun verblijf.

Toerako's kunnen erg agressief zijn tegenover andere vogels. Vooral wanneer ze wat kleuren betreft op hun lijken. Zo wordt het niet geadviseerd om vogels als roulrouls samen met toerako's te huisvesten. En ook met de glanzend blauwe Palawan pauwfazantjes zijn ze niet te houden. En dus al helemaal niet met andere toerakosoorten! Toerako's kunnen dus het beste paarsgewijs gehuisvest worden met eventueel 'n enkele andere vogel.

Voeding

Toerako's worden in de eerste plaats gevoerd met fruit. Het belangrijkste fruit op het Nederlandse menu vormen appel en peer. Verder banaan, druiven en af en toe wat kiwi. Rode bessen en andere bessesoorten, waaronder de voor de mens giftige taxusbessen, worden met smaak gegeten. Ook zijn de vogels verzot op aardbeien. Citrusvruchten worden niet verstrekt omdat deze te veel ijzer bevatten. Net als beo's en paradijsvogels zijn ook de vruchten etende toerako's gevoelig voor voeding met een (voor deze vogelsoort) te hoog ijzergehalte. In de natuur bestaat hun voeding uit met name ijzerarme vruchten, wat bladeren en knoppen en af en toe wat dierlijk voedsel. Hun lichaam heeft zich tijdens de evolutie aangepast: zuinig omgaan met het beetje ijzer dat er in de voeding voorhanden is. Krijgen ze, in avicultuur, in hun voedingspakket producten met een voor andere vogelsoorten normaal ijzergehalte, dan is dit gehalte te hoog voor de toerako's. Het ijzer stapelt zich op in de lever tot de vogel er uiteindelijk aan ten onder gaat.

Naast een bakje met fruit lusten de vogels elke dag een bakje beekorrel (T16 van Versele Laga). Dit vormt met name het basisvoedsel wanneer er jongen zijn. Typisch is dat de vogels, wanneer ze jongen hebben, veel op de bodem van de volière vertoeven. Mogelijk op zoek naar iets dat ze in hun gewone voedselpakket lijken te missen. Misschien zijn ze dan wel op zoek naar wat dierlijk voedsel.

Verder lusten de vogels allerlei blaadjes en knoppen. Liguster schijnen ze best wel lekker te vinden en ook allerlei knoppen, waaronder die van de wilde moerbeï. Wanneer de vogels geen T16-korrel krijgen en wanneer ze lang binnen gehouden worden, worden ze wat bleker van kleur.

Kweek

Het samenstellen van een koppel valt niet mee. Man en pop zijn op het oog niet van elkaar te onderscheiden. Een koppel vogels voert elkaar, maar ook twee poppen of twee mannen. Verder is er uit het gedrag niet af te leiden tot welk geslacht een vogel behoort. Vandaar dat de vogels gesexed dienen te worden.

Doorgaans leggen toerako's slechts twee eieren, bij hoge uitzondering drie. In een boom of grote struik wordt door de liefhebber een ruime rieten mand aangebracht. Daar bouwt de pop haar provisorische nest in. 's Nachts broedt de pop, overdag broedt ook het mannetje (af en toe 'n uurtje). De vogels broeden twee tot drie keer per jaar. In Afrika broeden de vogels alleen als er voldoende voedsel aanwezig is. Dat is echter vaak het hele jaar ruim voorhanden zodat er daar geen eigenlijk broedseizoen bestaat.

Toerako's kunnen best zelf hun jongen groot brengen. Dat lukt echter niet altijd. Eventueel kun je jonge vogels met de hand groot brengen. Daar gaat echter veel tijd in zitten. Ook moet je er voor zorgen dat je hygiënisch te werk gaat. Voordeel van pasgeboren toerako's is dat ze niet echt klein zijn. Je hebt al 'echt wat in je hand'.

Jonge toerako's zien er verschrikkelijk lelijk uit. Het zijn echte 'lelijke eendjes'. Maar net als het lelijke eendje wordt

ook deze lelijkerd later een werkelijk schitterende vogel. Daar moet je dan wel zo'n klein half jaartje op wachten. Pas helemaal op kleur zijn de toerako's wanneer ze twee jaar oud zijn. Op die leeftijd zijn ze ook geslachtsrijp.

Vogels voor beginners?

Volgens toerako-liefhebbers zijn de vogels niet te moeilijk om te houden. Je moet uiteraard wel al ruim ervaring hebben met het houden van vogels. Het beste kun je met de wat sterkere soorten beginnen als de witwangtoerako of de schildtoerako. Deze soorten zijn al veel gefokt in avicultuur en aangepast aan het Nederlandse klimaat. Het verstrekken van het fruitdieet kost wat meer tijd dan het vullen van een bakje met zaden.....

Wel zul je altijd moeten waken voor agressief gedrag van de mannetjes tegenover de vrouwtjes. Dat komt zelfs voor bij koppels die al jaren probleemloos bij elkaar gehouden zijn. De man gaat, met name wanneer de vogel in broedstemming komt, achter de pop aan en pikt haar, ooit tot bloedens toe, in de kuif. Dat kan er soms zeer ruig aan toe gaan tot de pop er zelfs ooit aan ten onder gaat..

Als je geluk hebt kun je zo'n togetakelde pop er nog door halen; dan blijkt vaak dat toerako's toch wel sterke vogels zijn. Goed in de gaten houden is dus altijd het devies! Met name de Hartlaub toerako en de Fischer toerako hebben in deze niet zo'n goede naam. Je kunt dergelijke calamiteiten proberen te voorkomen door de vogels vóór aanvang van het broedseizoen niet te eiwitrijk te voeren en in de volière wat schuilmogelijkheden te maken; dichte begroeiing en een schuin geplaatste dakpan of V-vormige plank op de bodem.

Houd goed in de gaten of een van de vogels niet te dominant is en de ander van voer en/of water weg jaagt en houdt. Dan moet je dus ingrijpen. Wil je met toerako's beginnen, dan kun je het beste laten informeren door liefhebbers die deze vogelsoorten al houden.

Grijze bananeneter, *Crinifer piscator*

Vale toerako, *Corythaixoides concolor*

Naaktkeel toerako, *Corythaixoides personata*

Lady Ross toerako, *Musophaga*

Lady Ross toerako, *Musophaga violacea*

Witbuik toerako, *Corythaixoides leucogaster*

Purpertoerako, *Musophaga violacea*

Fischer toerako, *Tauraco fischeri*

Livingstone toerako, *Tauraco livingstonii*

Tauraco persa

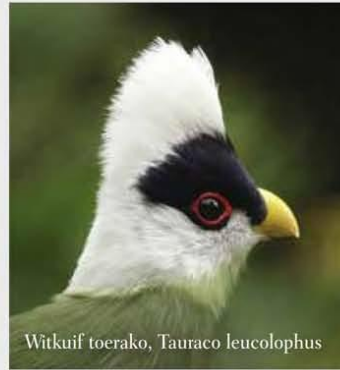
Schalow toerako, *Tauraco schalowi*

Hartlaub toerako, *Tauraco hartlaubi*

Witkuif toerako, *Tauraco leucolophus*

Witkuif toerako, *Tauraco leucolophus*

Witwang toerako, *Tauraco leucotis*

Roodkuif toerako, *Tauraco erythrolophus*

Witwang toerako, *Tauraco leucotis*

Purperkuif toerako,
Tauraco porphyreolophus

Reuzentoerako, *Corythaecola*

se!

De

Keurtechnische informatie voor de kwekers van kleur- en postuurkanaries

Blauwe witte

Er is in den lande soms wat verwarring over het feit of witte kanaries die duidelijk doorschijnend blauw zijn al dan niet gekeurd zouden moeten worden. De TC kleur is hier duidelijk in: witfactorige kleurkanaries, zowel lipochroom als melanine, met duidelijk blauwe was dienen streng beoordeeld te worden op kleuronzuiverheid en, afhankelijk van de ernst, te bestraffen met minimaal twee punten.

Borsttekening

We zien op onze shows steeds vaker gepigmenteerde kleurkanaries met een flankbestreping die doorloopt in de borst. Mede door de ontwikkeling van de laatste jaren, waarbij steeds meer de nadruk gelegd wordt op de lengte en breedte van de bestreping is deze toename te verklaren. Het wordt dan ook gezien als een goede ontwikkeling en zeker te beschouwen als een positief kenmerk. Bij vol-gemelaniseerde vogels (vogels uit zwart- en bruinserie) moet de flankbestreping eveneens breed en ononderbroken zijn. De breedte en hoeveelheid flankbestreping wordt beïnvloed door het geslacht en categorie: poppen zullen meer flankbestreping tonen dan de mannen. Bij mozaïeken en schimmels, en dit zeker bij de poppen, kan de flanktekening doorlopen tot op de borst. Steeds moet echter de flankbestreping in harmonie blijven met de rugbestreping.

Gekruiste vleugels

Een tekortkoming die nogal eens voorkomt bij onze wedstrijdvogels. Kruisvleugels of hinderlijk afhangende vleugels dienen bestraft te worden in de rubriek 'houding'. Dus niet (meer) in de rubriek 'vorm'.

Melanine uiting opaal-wit

Bij de agaatopaal wit zien we vaker vogels die te donker zijn van melanine-uiting waarbij het typische grijsblauw ontbreekt. Ook hebben die vogels geen duidelijk zichtbaar verschil in pigmentdiepte tussen boven- en onderkant van de staart. Verder mist de ondergrond van deze vogels het lichtgrijze en zijn ze te wit tussen de bestreping. Allemaal kenmerken die ongewenst zijn bij een agaatopaal en dus dienovereenkomstig bestraft dienen te worden bij de rubriek 'melanine'.

Muggenbult, stijve teen

Het hebben van een bultje door een muggensteek is iets heel anders dan een stijve teen. Een vogel met een stijve teen of andere vergroeide tenen waardoor deze gehinderd wordt om op de zitstok te zitten, mag niet gekeurd worden. Een vogel met een bultje door een muggensteek kan wél gekeurd worden met aftrek voor punten in de rubriek 'conditie'. Een muggenbultje is immers niet van blijvende aard.

De Vectis

Bij de vectis kwam in het verleden veel bont voor rond de ogen. Er is toen besloten om hier bij de keuring soepel mee om te gaan. Inmiddels heeft het ras zich verder ontwikkeld en komt deze bontheid in veel mindere mate voor. De TC heeft dan ook

besloten om de standaard voortaan aan te houden en vogels met bontvorming niet meer te keuren!

De Lizard

Donkere hoorndelen bij de Lizard ontstaan door melaninebezet. Zijn de hoorndelen van de Lizard onvoldoende donker dan moet dit dan ook gestraft worden in de rubriek melanine. De rubriek poten is bedoeld om afwijkende pootvormen te straffen. Bijvoorbeeld lange loopbenen, stelterige poten of te lange tenen. Lichte uiteinden aan de veren worden beschouwd als een melanine verlies en moeten dan ook in de rubriek melanine bestraft worden.

De Rheinländer

Bij de Rheinländer is op de C.O.M show in Cesena gebleken dat de Nederlandse liefhebbers te soepel omgaan met de melanine in de kuif die te ver doorloopt in de nek. Verschillende Nederlandse vogels werden hierdoor niet gekeurd. De keurmeesters zullen hier in de toekomst strenger op gaan letten en vogels waarbij de melanine te ver doorloopt in de nek niet meer keuren. Op die manier komen we internationaal weer op één lijn.

De Duitse Kuif

Bij de Duitse Kuif was hetzelfde het geval als bij de Rheinländer. Dus ook hier moet de melanine niet te ver doorlopen in de nek. Bij te ver doorlopen ook hier niet keuren. In de standaard staat dat melanine in de kuif bij lipochroom vogels is toegestaan. Dit is onvoldoende omschreven. De kuif mag lipochroom, gemelaniseerd of gesprenkeld zijn.

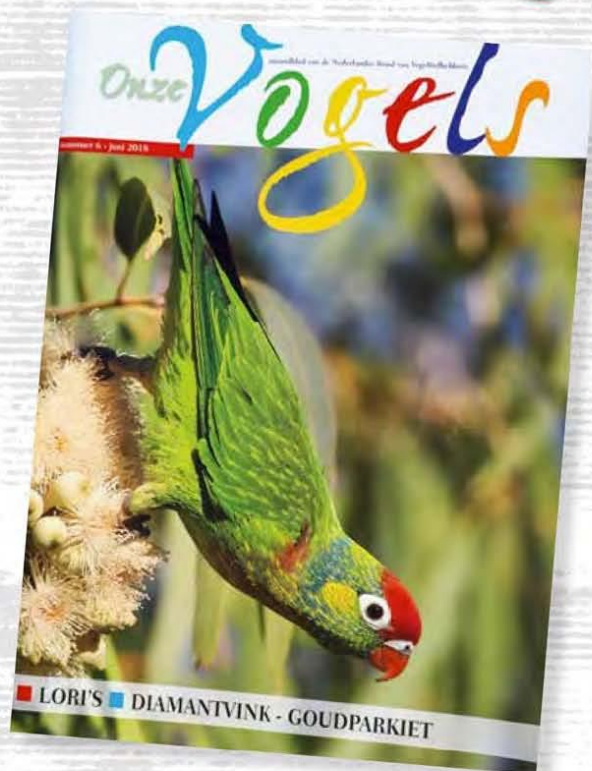
Kooien voor postuurkanaries

Doordat er verschil bestaat tussen de standaard en het vraagprogramma wat betreft kooien zullen de keurmeesters de Raza Espagnol, de Scotch Fancy de Fife Fancy en de Border die aangeboden worden in de universeel kooi gewoon blijven keuren. Dit tot de nieuwe standaard en het nieuwe vraagprogramma uitgevezen zijn.

De
Lizard
In dit Bulletin

Van de Bestuurstafel

Algemene ledenvergadering

Het was bestuurlijk gezien een drukke periode want eind mei was er ook al de Algemene Vergadering met de vertegenwoordigers van afdelingen, districten, speciaalclubs en keurmeesters. Een standaard bijeenkomst zoals tal van organisaties die kennen. Immers de statutaire verplichtingen maken de afronding op die wijze jaarlijks nu eenmaal noodzakelijk. Er was in elk geval een opvallend punt en wel de presentatie van een nieuwe commissie, die zich gaat bezig houden met het "beter in de markt zetten" van onze organisatie. Het bestuur is bijzonder blij met deze groep en ziet met belangstelling uit naar hun voorstellen. Als er iets

nodig is dan zijn het mensen die positief meedenken met bereidheid om de hand aan de ploeg te slaan. Binnenkort hopen we dan ook met hen in discussie te kunnen gaan om te komen tot het opzetten en uitvoeren van een gedegen plan.

Diverse zaken

In de reguliere bestuurlijke bijeenkomst vielen geen grote zaken te noteren. Of het moest al zijn dat er invulling moet worden gegeven aan een vacature die op het bondsbureau gaat ontstaan door pensionering van een van de medewerkers. Daarnaast mededelingen uit tal van overleg situaties, zowel binnen als buiten de bond, waaraan verschillende bestuursleden

regelmatig deelnemen. Daaronder vallen onder andere het ministerie maar ook tal van zusterorganisaties en een overleg met de notaris om te zien hoe onze statuten kunnen worden gemoderniseerd en aangepast aan de huidige situatie. Allemaal nog niet rijp om te delen maar wel om duidelijk te maken dat we met veel zaken bezig zijn die niet direct naar buiten komen.

Onze Vogels

Immiddels is ook het idee ontstaan om eens te kijken naar ons maandblad *Onze Vogels*. Zo spraken we over een enquête over ons maandblad die naar alle afdelingen gaat. Graag willen we namelijk weten hoe u over het blad denkt. Wat u mist en waar u mogelijk verbeteringen ziet, die we kunnen aanbrengen. Moeten er rubrieken bij komen of juist verdwijnen. Wilt u meer foto's of vindt u dat de hele opmaak wel eens op de schop mag. Enfin, binnenkort hoort u er meer van. Tenslotte is 'Onze Vogels' ondanks voortschrijding van de moderne media nog steeds het belangrijkste communicatiemiddel van de bond als het gaat om contact met de leden te houden. Natuurlijk geldt dat ook voor de site.

Tenslotte

Maar in de laatste bestuursvergadering ging het natuurlijk niet alleen over de Mondial. Tal van andere zaken passeerden eveneens de revue en voor we het wisten was de tijd al weer op. Daarnaast bogen we ons nog over andere zaken zoals de bezetting van het bondsbureau, tal van financiële zaken zoals de afwikkeling van Vogel 2018, de uitreiking van diverse spelden, het EE traject voor Denemarken, de cursus surveillant en de regelgeving in verband met de vogelgriep.

Namens het bestuur,
Onno Bijlsma, secretaris

Chlorophonia's kibbelen nooit lang

Kweken

met blauwkruin organisten
(*Chlorophonia occipitalis*) – vervolg van stuk in OV juni '18

Helaas is dit artikel in de editie Onze Vogels juni '18 niet volledig geplaatst. Hierdoor lijkt het wellicht dat de kweek niet geslaagd was, het tegendeel is gelukkig waar. Bij deze het resterende deel.

Tekst en foto's: ALEX MULDER

In het najaar van 2016 is het ouderkoppel weer in een binnenvlucht geplaatst. Dit resulteerde in januari 2017 in een nestje met drie jongen. Nu ging het voorspoedig; wél bijgevoerd in het nest, maar geen problemen met bacteriële infecties of atoxoplasmose. Ook de man kon er gewoon bij blijven, ze voerden samen de jongen.

Het bijvoeren in het nest is voor mij cruciaal; als ik dit niet doe dan sterven de jongen binnen een paar dagen. Ik voer de jongen bij vanaf de eerste dag met Avis Cibum handopfok. De eerste dagen is het een dunne soep; na vijf dagen kun je ze al een wat dikkere soep geven. De jongen groeien als kool maar blijven nog wel ruim drie weken in het nest zitten. Zoals een hollenbroeder betaamt zijn het dan wel ook meteen complete vogels als ze uitvliegen.

De drie jongen zijn verder voorspoedig zelfstandig geworden. Er volgde een 2e ronde, dit keer twee eieren en twee jongen. Ik heb de man met de drie jongen uit de eerste ronde vervolgens gescheiden van de pop zodat zij alle tijd en aandacht aan de nieuwe ronde kon besteden. Dit keer heb ik geen houten tussenschot met kijkgaten gebruikt maar een traliefront. Hierdoor houden ze optimaal zicht op elkaar en gaan ze ook niet zo naar elkaar roepen.

Ook de tweede ronde is verder goed doorlopen. De drie jongen uit de eerste ronde zijn in het voorjaar naar buiten gegaan. Goed in de gaten gehouden of ze zonder ouders mee konden komen in een buitenvolière van 3x3x2,2. Dat bleek prima te gaan. Leuk om te zien was dat toen het ging regenen de jongen ondersteboven aan een tak gingen hangen. Dit doen ze om hun buik en onderkant ook te kunnen wassen. Waarschijnlijk komen ze in het wild niet op de grond om zich in een waterplas te wassen. Dit had ik hun ouders al eens eerder zien doen maar bijzonder om te zien dat de jongen dit zonder voorbeeld van hun ouders ook instinctief zelf doen.

In de kweekruimte binnen had ik ook nog een tweede koppel blauwkruin organisten. Dit was een jong koppel, maar wel op kleur. Die hadden in dezelfde periode ook al twee rondes gedaan echter beide rondes waren onbevruucht. Nadat het eerste koppel naar buiten was gegaan met hun twee laatste jongen kwam er voor hun een derde ronde. En ja hoor, nu wel bevrucht. Dit zijn uiteindelijk ook twee mooie zelfstandige jongen geworden.

Dat de derde ronde nu wel bevrucht was verbaasde ook weer niet echt. Dit heb ik wel vaker meegemaakt, als je meerdere koppels hebt dan zijn de eieren van het dominante/oudere koppel vaak bevrucht en die van het andere koppel onbevruucht.

Jonge chlorophonia's, 28 dagen oud

Jonge chlorophonia's, bijna zelfstandig

De blauwe kruin van de man

Het blauwgroene gaat over in heldergroen van de jonge pop

Normaal gesproken doe ik jonge vogels die ik verder niet aan wil houden vrij snel van de hand. Bij deze vogels heb ik daar best wel moeite mee omdat het zulke leuke en vertrouwde vogels zijn. Je hebt er een band mee. De meeste jongen zijn dan ook allemaal bij mij op kleur gekomen.

De stand per februari '18 was acht jongen van het eerste koppel en vijf jongen van het tweede koppel. Het is nu juni '18 en de tweede generatie is aan het nestelen in de buitenvolières. <

De

osel

De tjiftjaf, ook wel loofzanger genoemd naar de familie van de loofzangers (Phylloscopidae) waartoe ze behoren. De tjiftjaf bewoont een groot deel van Europa vanuit het zuiden in Spanje tot Ierland en naar het oosten Europa tot in Siberië. Tjiftjafs zijn kleine vogeltjes van een kop-staartlengte van ongeveer 11 centimeter zonder opvallende tekening en ze bewegen zich vaak verdekt in hogere vegetatie. Ze vallen eigenlijk het meeste op door hun markante zang waaraan ze in feite ook hun naam te danken hebben. Deze vogeltjes bewonen het hele spectrum aan beboste gebieden en verblijven veelvuldig aan bosranden, in parken en begroeide tuinen aan de randen van steden. Hun voedsel bestaat bijna helemaal uit kleine weekhuidige diertjes en insecten en spinnen die ze hoog in de boomkruinen zoeken. In de herfst wordt echter ook wel overgeschakeld naar diverse zachtere bessensoorten als vlier en bramen. De tjiftjaf is, al naar gelang zijn verblijfplaats, een korte- of langere afstandstrekker.

De beschrijving in het kort: De tjiftjaf is een klein, vrij compact vogeltje met vrij korte vleugeltjes en een vrij groot kopje en verder zonder opvallende tekeningen en een lichtgewicht met gemiddeld 7 tot 9 gram. De bovenzijde is olijfgroen en de onderrug is wat feller groen en de onderzijde is vanaf de keel vuilwit met onderling wat verschillen in toevoegingen van gele tinten. De vleugelpennen en de staart zijn grijsbruin en sommige veren zijn geelgezoomd. De donkere oogjes zijn gevat in een donkerder oogstreepje, de snaveltjes hebben aan de basis een oranje schijn en de rest is hoornkleurig terwijl de pootjes donkerbruin tot zwart zijn.

Verhouden in een kweekruimte: De zang van de tjiftjaf is een steeds herhaald en melodieuze "tjif-tjaf-tjef". De vogel beweegt zich wat onrustig en bijna gehaast door struikjes en twijgen, trekt veel met de vleugeltjes en beweegt de staart schokachtig naar beneden. De volière moet vrij dicht met boompjes, struiken, sparretjes en flieren beplant zijn maar wel zodanig dat tussen de groepen enige vrije vliegruimte openblijft. De tjiftjaf moet wel vorstvrij overwinteren. Voeding: Een goed universeelvoer aangevuld met pinky's en buffalo's. In de

Een kleine zangvogel die nauwelijks opvalt door zijn uiterlijk maar des te meer door de zang

broedtijd bijna uitsluitend pinky's, huis- en veldkrekeltjes, buffalo's, fruitvliegen, wasmotten en hun larven en weideplankton. Als bijvoeding komen vlierbessen, zwarte bessen, frambozen en aardbeien in aanmerking.

De kweek: Net als in de natuur bouwt het popje een nest van drogere grassen, loof, mossen en veertjes, meestal in wat dichtere stuikjes of kruidachtige planten verborgen laag bij de grond. Het legsel bestaat doorgaans uit vier tot zes eitjes die alleen door het popje zo'n dertien tot vijftien dagen bebroed worden

waarna de jongen 14 – 16 dagen later uitvliegen en dan nog enkele weken door de oudervogels verzorgd worden. Tussen de geslachten is geen verschil te zien en om zeker te zijn van het geslacht is een DNA veronderzoek noodzakelijk. Mutaties zijn niet bekend. De tjiftjaf is een beschermde Europese cultuurvogel en moet met een speciaalring van 2 mm. geringd worden. <

(*Phylloscopus collybita*)

De Tjiftjaf

In de jaren zeventig van de vorige eeuw volgden de nieuwe zebra-vink mutaties elkaar in hoog tempo op. Zo ontstonden de topaas-, de oranjeborst-, de zwartwang- en de blackface mutatie in Europa. Daarna volgden nog de bleekwang- en ino mutatie. Maar rond de eeuwwisseling was het gedaan met de nieuwe mutaties. Aan de ene kant was dat prima. De zebra-vink liefhebbers konden eindeloos experimenteren en combineren. Talloze fraaie kleurslagen werden met de "nieuwe" mutaties en combinaties daarvan gekweekt. Het was bijna te veel van het goede.

Tekst: BEREND BOSCH

Foto: Berend Bosch

zebravink

De "oranjerug"

Je vraagt je af of na de eeuwwisseling de ontwikkeling van de zebra-vink is stil gevallen? Dat antwoord is simpel "NEE". Wie kijkt naar de kwaliteitverbetering van de zebra-vinken op de shows van de laatste twintig jaar weet wel beter. Gigantisch is de fysieke ontwikkeling van de zebra-vink geweest. De laatste jaren voor de eeuwwisseling kenden we extreem grote exemplaren die met de buik op de stok hingen om het evenwicht te vinden. Vandaag de dag kennen we de fraaie geblokte brede exemplaren met een fraaie houding die daarbij fier op de stok staan. Er is dus veel arbeid verricht door de liefhebbers. Maar de tijd verstrijkt en er ontstaat een soort ongeduld. Ongeduld naar iets nieuws.

Wie goed rond kijkt in de zebra-vinkenwereld ziet dat al een jaar of tien zebra-vinken op show verschijnen die een grote opeenhoping van oranjebruin phaeomelanine op het rugdek tonen. Soms was dit phaeomelanine bezit in de rug wat meer dan weer wat minder. De liefhebbers plakten de naam "roodrug" op dergelijke zebra-vinken. Iedere geroutineerde zebra-vinkenkweker wist daarmee direct over welke vogels het ging.

Veelal vormde de "roodrug" zebra-vinken een combinatie met de oranjeborst zwartborst mutatie combinatie. Vaak werden de "roodrug" exemplaren ingezonden tussen de oranjeborst zwartborst kleurslagen. Tijdens het keuren van deze "roodrug" zebra-vink kan de keurmeester niet anders dan het bezit

van phaeomelanine in de mantel als ongewenst aanmerken. Meerdere keren heb ik bij dergelijke zebra-vinken op het keurbriefje de opmerking "zie ommezijde" gemaakt. Om vervolgens te schrijven dat het grote phaeomelaninebezit in het rugdek opmerkelijk en de moeite is om experimenteel mee door te kweken.

Tijdens de landelijk show van de NZC te Beusichem in oktober 2017 werden in de showklasse enkele werkelijk schitterende "roodrug" zebra-vinken ingeschreven. Al snel was iedereen het er over eens dat deze ontwikkeling een buiging van bewondering verdient. Maar wat moeten we er verder mee.???

Een hele rij vragen ontstaat:

- Wat is de oorzaak van deze verschijning?
- Is het mutatie of is het een selectievorm?
- Als het mutatie is hoe vererft deze dan?
- Als het een mutatie is, is deze dan mogelijk gekoppeld aan de oranjerborst of voorbehouden aan de combinatie met zwartborst of zelfs zwartborst oranjerborst?
- Wat is het uiterlijk van de pop? Is er een toekomst voor de verschijningsvorm

Tijdens de clubdag van deze show in Beusichem is met leden gesproken over de "roodrug" mutatie. Dit leverde het besluit op dat in de komende periode zo gericht mogelijk onderzoek gedaan zal worden naar de verschijningsvorm. Een tweede besluit ontstond uit een verspreking. Tijdens de presentatie gebruikte ik op twee momenten de naam "oranjerug" in plaats van "roodrug". Door de aanwezigheid werd op deze verspreking gewezen. Maar tegelijk werd de conclusie dat de naam "oranjerug" beter past dan "roodrug" Immers de kleur van het rugdek bij de mannen is oranjerbruin en komt overeen met de kleur van de wangvlek. Ook de borstkleur van een oranjerborst zwartborst komt daarmee overeen. Er werd besloten om vanaf dat moment te spreken over "oranjerug" als werknaam van deze verschijningsvorm.

Wat weten we nu van de "oranjerug" zebrevink? Een aantal zaken kunnen we benoemen.

- Veel "oranjerug" zebrevinken zitten verborgen in oranjerborst zwartborst stammen. De zebrevinken die geboren worden binnen deze stammen hebben ook broers (nagenoeg) zonder roodbruin phaeomelanine op de rug.
- Wat opvalt is dat er jonge mannen in het nest zijn met oranjerbruin-witte omzoming in de vleugelpennen. Juist deze mannen kleuren dan met regelmaat uit tot "oranjerug" exemplaren.
- Het aantal "oranjerug" zebrevinken dat in een nest geboren wordt wijst op een recessieve autosomale vererving.
- Dit alles wel als er al sprake zou zijn van een zelfstandige mutatie. Dit staat zeker nog niet vast. Drie jaar geleden werd tijdens een DZI show in

de omgeving van Duisburg, Duitsland een zwartborst grijze zebrevink aangekomen met duidelijke "oranjerug" kenmerken. Deze man toonde de oranjerborst mutatie verder niet. Dit wil waarschijnlijk zeggen dat er geen koppeling bestaat tussen de oranjerborst en de "oranjerug"

- Met enige regelmaat treffen we mannen aan die een zwart gekleurde buik en driehoek tussen oog- en snelstreep laten zien in combinatie met "oranjerug" en zwartborst. Deze mannen zijn te plaatsen als zwartborst blackface zebrevinken in combinatie met "oranjerug" Dus ook nu weer lijkt de oranjerborst mutatie geen rol te spelen.

Het idee is dus dat de "oranjerug" geen koppeling kent met de oranjerborst mutatie. Er blijven dan drie mogelijkheden over:

- De oranjerug is een pure selectievorm. Dit is vrijwel zeker uit te sluiten omdat er in een nest met zowel "oranjeruggen" als "niet oranjeruggen" worden geboren.
- De oranjerug is een zelfstandige mutatie. Dit wil zeggen dat er ook "oranjerug" zebrevinken in grijs, bruin, bleekrug... gekweekt kunnen worden zonder de combinatie met zwartborst. Dit zou dan grijze zebrevinken met een oranjerbruin rugdek geven. Gevoelsmatig lijkt dit niet zo te zijn. Dit zal echter door proefparingen moeten worden vastgesteld. Of de "oranjerug" een zelfstandige mutatie is staat nu nog niet vast.
- De derde, de meest voor handliggende mogelijkheid, is dat de "oranjerug" een vervolg is op de zwartborst mutatie. Immers door de zwartborst mutatie wordt de afbakening van oorspronkelijke tekening veervelden onderbroken. Het lijkt of de erfelijke afbakening tussen kopbevedering

Een Oranjerborst zwartborst bruin met "Oranjerug" kenmerken. Het is de vader van de "Oranjerug" op de eerste foto. Een dergelijke vogel zal tijdens de keuring als Oranjerborst zwartborst aftrekpunten krijgen op de rugdekkleur. Maar toont ook onvoldoende kenmerken om in de toekomst als "Oranjerug" hoge punten te halen. Kweker H.J. Evers Foto: Berend Bosch

Foto: Bart Houben

en mantel is doorbroken. Dit is de veerveld afbakening die we bij de bleekrug zebrevink als kop-nek scheiding kennen. Maar ook hier zijn tal van proefparingen noodzakelijk om tot conclusies te komen.

Het meest ongewisse is de verschijningsvorm van de "oranjerug" pop. Eigenlijk blijft het hierbij nog gissen. De pop toont geen oranjerbruine mantel. De oranjerbruine rug blijkt dus een mannen kenmerk te zijn bij de "oranjerug" verschijningsvorm. Er zijn enkele poppen uit de "oranjerug" kweek die in de dons van de rugdekbevedering een minimale hoeveelheid oranjerbruin phaeomelanine tonen. Maar bij een andere kweker is dit weer niet het geval. Er zijn ook poppen uit een lijn waar oranjerborst zwartborst is gecombineerd met "oranjerug" die een zacht oranje waas tonen in de wangvlek. Dit heeft wat uitvloeien betreft de kenmerken van een goede zwartborst. De niet contrasterende oranje waas is echter nauwelijks waarneembaar en wijkt af van een oranjerborst type II pop.

U zult begrijpen dat er nog veel te onderzoeken en vast te stellen is. De vraag is dan ook laten we de ontwikkeling verder spontaan gebeuren of proberen we er enige vorm van begeleiding aan te geven. Tijdens de clubdag van de NZC te Beusichem in 2017 werd door de leden en technische commissie van de NZC vastgesteld dat de "oranjerug" verschijningsvorm zeker toekomst heeft. Door een concept standaard op te stellen van de oranjerborst zwartborst "oranjerug" grijs is geprobeerd liefhebbers en keurmeesters de toekomst beeld te geven. <

Nachtegalen

luisteren

sel

Afluisteren van zangkanaries, foto J.Plokker

Sedert 2007 hebben Ton Diepenhorst en ondergetekende ruim twintig leden van de Speciaaldub Zang NZHU bezocht, wat steevast leidde tot een artikel in het clubblad. Wanneer de individuele levensverhalen op een rijtje worden gezet bespeur je toch ook veel overeenkomsten.

Tekst: JAAP PLOKKER

De belangstelling voor vogels dateert bij de meesten al uit de kinderjaren en gaat vaak gepaard met een algemene interesse in de natuur. Veelal wordt de hobby op een zijspoor gezet wanneer achtereenvolgens vaste verkering, trouwen, een eigen huis en het stichten van een gezin prioriteit krijgen. Wanneer de kinderen wat minder aandacht vragen en er inmiddels ook naar ruimere behuizing is verkast komt de oude liefde voor vogels weer boven drijven. De keuze om zangkanaries te gaan houden lijkt voor het belangrijkste deel te worden bepaald door de interesse voor vogelzang. Toch

staren veel zangkanariëkwekers zich niet blind op hun waterslagers of hazers, maar hebben er vaak nog andere vogels bij, veelal exoten of Europese cultuurvogels.

Nachtegalen en waterslagers

Een bijkomende hobby van menig zangkanariëkweker is in het voorjaar de natuur in gaan om naar nachtegalen te gaan luisteren. Met name voor de waterslagerkwekers is dit essentieel om gefocust te blijven op de raszuivere waterslagerzang. Regelmatig, in zowel het clubblad van de NZHU als in Onze Vogels, heb ik aangegeven dat een

waterslager alleen raszuiver is wanneer z'n lied associaties oproept met de nachtegaal. Dit is geen verzinsel van mij, maar wordt al zo lang er wedstrijden voor waterslagers worden georganiseerd door vooraanstaande waterslagerkwekers- en keurmeesters benadrukt en is daarom ook in de raskenmerken van de waterslager vastgelegd. Dat kwekers op het raszuiver houden van hun waterslagers bij herhaling moeten worden gewezen komt omdat het nachtegaallied niet bij alle hedendaagse kwekers en zelfs keurmeesters (in spé) de referentie geniet die het verdient. Maakt onbekend onbemind? Laatst pleitte dhr. G. Zendman in een bijdrage in Onze Vogels om in de keurmeestersopleiding het beluisteren van nachtegalen op te nemen. Suggereert deze voormalig keurmeester dat men anno 2018 waterslagerkeurmeester kan worden en zijn zonder in de vrije natuur nachtegaal te hebben gehoord? Mij is in ieder geval van enkele in West Nederland woonachtige keurmeesters bekend dat zij regelmatig in het voorjaar naar de duinen gaan om nachtegalen te beluisteren.

De duinen of YouTube

Laatst sprak ik een lid van de NZHU die samen met een collega waterslagerkweker in alle vroegte naar het Meijndel in Wassenaar was geweest en daar volop had genoten van zingende nachtegalen. Het is een activiteit die steevast ieder voorjaar op z'n programma staat en inmiddels heeft hij z'n favoriete stek gevonden, dat hij de 'concertzaal' noemt, en waar, mits het weer uiteraard meewerkt, tientallen nachtegalen hun vocale kunsten vertonen. De fietsroute naar mijn volkstuin loopt langs een ruim met struweel begroeid deel van de Katwijkse duinen. Dit voorjaar hoorde

De

Zingende nachtegaal, foto H.Branje

ik op 17 april de eerste nachtegaal zingen en sindsdien heb ik op mijn fiets bijna dagelijks kunnen genieten van schitterende weemoedig klinkende fluiten, fluitenrollen, geschroefde knorren, krachtig geslagen tjokken en tjokkenrollen, enz. Als ik heel mooie toervormen hoor stop ik regelmatig om even te blijven luisteren.

Niet alle waterslagerkwekers verkeren in de gunstige omstandigheid dat zij dicht bij huis nachtegale kunnen horen zingen. Op de website van SOVON is te zien hoe de nachtegale verspreid over Nederland broeden. In het overgrote deel van Nederland vinden we tegenwoordig in een blok van 5x5 km geen tot hooguit 10 broedende nachtegale. De duinen vormen hierop een uitzondering. In voornoemde duinen rond Wassenaar broeden meer dan 500 paartjes in een gebied van 5x5 km. In het door de 'Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk' uitgegeven boek 'Tussen tulpen en de zee' valt te lezen hoe de laatste decennia rond Noordwijk nachtegale in steeds grotere aantallen het struweel in de duinen en zelfs daarbuiten veroveren. Deze populariteit voor de duinen van de Waddeneilanden tot in Zeeland lijkt ten koste te gaan van de verspreidingsdichtheid in de rest van Nederland.

In het verleden werden door zowel de NZHU als de vogelvereniging van Katwijk in mei excursies naar de duinen georganiseerd om nachtegale te gaan beluisteren. Eerlijk gezegd is dit de laatste jaren wat verwaterd en het artikel van dhr. Zendman heeft me geïnspireerd de leden van de NZHU voor te stellen deze traditie in ere te herstellen. Het op een zwoele mei-avond in de duinen genieten van zingende nachtegale valt verre te verkiezen boven het

thuis achter de computer luisteren naar geluidsopnames van nachtegaal zang op YouTube. Voor veel waterslagerkwekers valt er waarschijnlijk weinig te kiezen. Zij moeten zich behelpen met YouTube. Maar ook hen wil ik adviseren om ruim te tijd te nemen goede geluidsopnames van nachtegale serieus te bestuderen.

Nachtegaal zang als bron

Wij vragen niet van onze waterslagers om het lied van de nachtegaal te kopiëren. Wie met een waterslageroor naar nachtegale luistert constateert namelijk heel veel kaf onder het koren: na diepe, smekende fluiten volgen hoge, scherpe; tjokken op de 'o' worden afgewisseld met vlakke vormen op de 'a', evenzo de tjokkenrollen. Een diepe klokkende waterslag zoals we die graag van onze waterslagers horen heb ik van een nachtegaal nog nooit gehoord, wel krachtig geslagen vlakke vormen op de 'a'. De nachtegaal strooit met wateraccent op allerlei toervormen, die soms lastig in het denkraam van het waterslagerlied te plaatsen zijn. Verder houdt een nachtegaal over het algemeen de toeren wel erg kort aan en bestaan de strofes uit hooguit drie/vier toeren. Het lied van onze waterslager is niet voor niets gecultiveerd. Wij proberen het waterslagerlied zo te fatsoeneren dat de niet gewenste toervormen zo veel mogelijk worden geëlimineerd. Wat we echter moeten behouden is het krachtige, geslagen en gevarieerde lied dat zo eigen is aan dat van de nachtegaal. Alleen al daarom is het zaak om steeds terug te gaan naar de bron, naar het natuurlijke nachtegaallied, om ons even te realiseren wat we wel en wat we niet in de zang van onze waterslagers willen horen.

Speciaalclub Zang NZHU

Ook geïnteresseerd in vogelzang in het algemeen en misschien in dat van de nachtegaal in het bijzonder? Overweeg dan eens om zangkanaries te gaan houden en je aan te sluiten bij een speciaalclub. De Speciaalclub Zang NZHU is opgericht op 4 april 1985. Sinds 2012 is de vereniging de speciaalclub voor zangkanarie kwekers van de NBvV. Doel van de vereniging is om een ontmoetingsplaats te zijn voor in Nederland woonachtige fokkers van harzers, timbrado's en waterslagers en jaarlijks

een wedstrijd te organiseren. Sedert december 1985 heeft de Speciaalclub Zang NZHU ieder jaar rond Kerstmis haar clubkampioenschappen gehouden, waarvoor vnl. waterslagers en de laatste jaren ca. 50 harzers worden ingezonden. Sinds 2004 worden er geen timbrado's meer ingeschreven. Behalve de onderlinge competitie beoogt de vereniging ook om van elkaar te leren en met elkaar over de zang te discussiëren. Aan de zangwedstrijd van de Speciaalclub is dan ook altijd een studiedag verbonden, waarop met elkaar naar vogels wordt geluisterd en over het gezongen lied wordt gediscussieerd. Verder geeft de club drie keer per jaar een Contactblad uit.

Is men geïnteresseerd in kanarie zang en wil men zich toeleggen op het houden en fokken van zangkanaries dan is het verstandig om zich aan te sluiten bij een vereniging van specialisten zoals de Speciaalclub Zang NZHU er één is. Via de club komt men in contact met andere vogelliefhebbers, waardoor de mogelijkheid bestaat kennis over de zang en het houden en fokken van zangkanaries te vergroten, ervaringen uit te wisselen, beter fokmateriaal aan te schaffen, enz. Tevens is men in de gelegenheid zelf vogels in te zenden voor de zangwedstrijd waardoor de kwaliteit van de eigen vogels met die van anderen vergeleken kan worden. Meer info over de Speciaalclub Zang NZHU vindt u op de website www.zangkanaries.nl

Literatuur:

Dijk, Jelle van, e.a., Tussen tulpen en de zee, vogels van de Duin- en Bollenstreek. Noordwijk, 2011.
Zendman, Hedendaagse waterslagers.
In: 'Onze Vogels', mei 2018, pp. 26-27.

sel

De

NEDERLANDSE Kleurkanarie CLUB

TEKST: TINO SIMONS

FOTO'S: PIET ONDERDELINDEN

Van Inspiratie naar Realisatie

Er zijn soms momenten in het leven van een bestuurder waarop hij zich afvraagt waar hij nu weer de inspiratie vandaan moet halen. In de afglijdende schaal van onze vogelliefhebberij - minder leden, minder ambitie en minder mensen die hun schouders onder een bestuursfunctie willen zetten - komt dit gevoel weleens boven drijven. Gelukkig merken wij dit bij de Nederlandse Kleurkanarie Club (NKC) nog niet zo sterk. Maar helaas krijgen de afdelingen het steeds moeilijker, mensen die er blijkbaar verstand van hebben beweren dat dit komt doordat vogelland sterk aan het veranderen is. De almaar krimpende groep vogelliefhebbers gaat zich steeds meer specialiseren. Een afdeling heeft natuurlijk ook die specialisten, maar vaker voornamelijk leden die allerlei vogels fokken. Voor ons als NKC-bestuur blijven die afdelingen de bakermat van de vogelliefhebberij. Vergelijk het met voetbal, vele mensen vinden dat een leuk spelletje, veel enthousiaste mensen spelen zelf voetbal. Lang niet allemaal in de eredivisie of de champions league, maar gewoon 4e klasse KNVB in het 7e elftal. Het gaat precies als in de vogelliefhebberij om het plezier, de spelvreugde en het samenzijn.

Ons inziens is er binnen onze liefhebberij nog veel winst te behalen, net als bij het voetbal, minder regelgeving en bureaucratie. Maar creativiteit, inspiratie en realisatie.

Waar komen wij vandaan?

Recentelijk kreeg ik een catalogus van de Bondsshow in 1964 onder ogen, toen was Rotterdam nog een vogelstad. Met tien afdelingen van de NBvV en de NKC, dat was toen nog een eigen bond. Deze bondsshow werd gehouden in Diergaarde Blijdorp en er waren iets meer dan 200 kleurkanaries ingeschreven waaronder 9 mozaïeken. In die 54 jaar is er veel gebeurd. Vele mutanten hebben in de vogelliefhebberij en natuurlijk ook bij de kleurkanaries het

Rood intensief witvleugel

levenslicht gezien. Soms met enige scepsis, maar vaak met groot enthousiasme onthaald. Of wij het nu wel of niet op prijs stellen, de evolutie schrijdt voort en wordt natuurlijk ook door de liefhebbers zelf beïnvloed. De liefhebbers die COM-shows bezoeken of ons eigen NK in Zwolle kijken vaak met ogen vol verbazing naar de vogels in het algemeen en de kleurkanaries in het bijzonder. Er zaten geen negen mozaïeken, maar vele honderden en soms ook nog te mooi om waar te zijn. Komen jullie ook kijken tijdens de COM show in Zwolle?

Over inspiratie gesproken, maar ook de realisatie.

Naast onze vogels evolueren ook onze vogelorganisaties; met elkaar staan wij op een kruispunt om sturing te geven aan de juiste besluitvorming. Het NKC-bestuur heeft altijd het voortouw genomen om samen te werken. Maar dan natuurlijk ook echt gezamenlijk samen werken aan samenwerking zonder verborgen of onderliggende agenda's. Dat moet toch mogelijk zijn! Dus onze grote ego's opzij en realisatie daarvoor in de plaats.

Waar gaan wij naar toe?

Soms is dat lastig voorspelbaar. Vele organisaties werken nog met de cirkel van Demmink. Je genereert een product, zet dit in de markt, je evalueert, stelt het bij en de cirkel begint opnieuw. Een continu proces van bewegen. U kunt ons tegenkomen in Schoorl,

Meijel, Zwolle, Austerlitz, Breda, Maasland, Leerdam, Vlaardingen en Rotterdam. Soms zijn dit samenwerkingsverbanden, workshops, presentaties, landelijke dagen, regio'shows of onze landelijke internationale show 'De Dutch Open'. In 2018 organiseren wij het Nederlands Kampioenschap Kleurkanaries. Van NKC naar NKK.

Gaat het dan nog om in de inhoud?

Ja! Juist om de inhoud, vaak heel laagdrempelig. Interactief alles bespreken wat de kleurkanarielifhebberij voor inspiratie kan geven. Wij laten onze vogels zien aan iedereen die daarvoor open staat, zelfs bij ouderen in verpleeghuizen en bezoeken scholen om kinderen enthousiast te maken. De scouting is aanwezig bij 'De Dutch Open'. Maar wij schuwen ook niet om meer de diepte in te gaan tijdens workshops. Zelfs niet om de laatste nieuwe kleuren Jaspis en Mogno uitgebreid te behandelen. De inspiratie krijgen wij bij de jonge vogels, de realisatie zien wij dan terug op de tentoonstellingen. Wij hopen in het najaar met een dubbele middenpagina foto's in 'Onze Vogels' al die mooie vogels te laten zien.

De
sel

Ut sol mar.....

"Klaas, gij zijt een atypische voorzitter", aldus een Belgische collega-bestuurder. We zaten aan het ontbijt in Denemarken tijdens het congres van de EE te praten over de hobby, onze verschillende bonden en ieders manier van beleven van de hobby. Het gesprek kwam over de serie van artikelen in Witte Spreeuwen, het maandblad van de KBOF. Elke maand bespreekt de Technische Commissie van de Parkieten de nieuwe Standaard voor de Kleurgrasparkieten aan de hand van mooie foto's en een beschrijving waar de fokker op moet letten. Deze vogelsoort heeft mijn interesse en dus lees ik in tegenstelling tot vele andere technische artikelen dit met grote belangstelling en veel plezier, behalve het deel van de vererving. En dat kan mijn Belgische collega niet begrijpen. Hoe kun je nou vogels houden, diverse kleuren in je hok hebben, geen verstand van vererving hebben en toch een bestuursfunctie bekleden???? We praten hier even over door maar het lukt me niet om hier begrip voor te krijgen. Samen met een vogelvriend fok ik al jaren kleurgrasparkieten. We ruilen geregeld vogels en we doen het op tentoonstellingen niet slecht. Ook mijn kameraad heeft geen verstand van vererving. In het begin hebben we het wel eens geprobeerd om het onder de knie te krijgen, maar de werkelijke interesse was er niet en komt ook vast niet meer. Mijn vriend houdt het simpel, selecteren op groen en de rest uitselcteren. En dat lukt hem aardig, ondanks dat er toch elk jaar weer een blauwe, een bonte of een cinnamon geboren wordt. Zelf houd ik het nog simpeler, ik koppel wat ik mooi vind en ik zie wel wat er uit komt. Aangezien ik deels kleurenblind ben heb ik

ook niet echt een andere keus. Logisch dus dat ik veel verschillende kleuren fok en als bijkomend voordeel ook in verschillende klassen mee kan spelen. Een specialist zou zeggen: "Die Klaas, die doet maar wat". Ik vind het prima. Ik heb plezier in mijn aanpak en pak geregeld een prijsje mee. Ik denk niet dat ik de enige ben die zijn hobby op deze manier beleeft. Het is het begin van een hobby-proces, wat tot specialisatie kan leiden, met de daarbij behorende theoretische kennis van vererving. Prima, helemaal goed en een prima basis om zelfs de opleiding tot keurmeester te beginnen. Onze hobby specialiseert zich sowieso in hoog tempo en dat is op vele vlakken goed, maar daar zit ook een keerzijde aan. Met name voor de beginnende liefhebber is het moeilijk om tussen de al jaren meedraaiende specialisten een plekje te verwerven. Hier ligt dan ook een mooie taak voor de afdeling, maar ook voor de specialist, om deze starters in hun beginjaren te begeleiden. Te veel starters haken nu vaak gedesillusioneerd af. En dat is niet alleen jammer, maar ook niet nodig. Ook voor de starters en de liefhebbers die simpelweg van een gezelschapsvolière genieten, waar de ANBvV overigens een speciale Speciaalclub voor Gezelschapsvolièrehouders had, wil ik een voorzitter zijn. Daarbij past wellicht een beetje atypische voorzitter. Thuis heb ik toch maar eens opgezocht wat 'atypisch' nou precies betekent. Dat viel nog niet mee; Afwijkend van wat normaal gevonden wordt, onvoorbeeldelijk, onordelijk, zonder kenmerkende eigenschappen. Maar ook: Een soort antipsychoticum tegen schizofrenie.... Het sol mar je voorzitter zijn!

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

Welkom Vogelliefhebbers van de Wereld!

Nederland is trots u te mogen ontvangen op het belangrijkste vogelfestijn van de wereld, de Mondial!

Duizenden fokkers van kooi- en volièrevogels uit alle werelddelen komen jaarlijks op de Mondial bijeen om elkaar te ontmoeten, vogels te vergelijken en om vogels tentoon te stellen, in de hoop een prestigieuze prijs te winnen.
Dé bekroning van een fokseizoen.

In 2019 is het aan Nederland de eer volle taak om namens Confédération Ornithologique Mondiale de Mondial te organiseren. De uitvoerende organisatie is in handen van de **NBvV**, de **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**, die met ruim 25000 leden de grootste vogelbond ter wereld is.

Kom naar Zwolle in januari 2019!

Bezoek ook de website Mondial: <http://com.mondial2019.nl>
Hier kunt u ook inschrijven voor de gratis nieuwsbrief

sel

De

BONDSMEDELINGENAUGUSTUS 2018

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

TROPISCHE VOGELS EN PARKIETEN

B. Plooyer is verhuisd naar Loonseweg 31 a, 5843 AA Westerbeek.
H.W. Teunissen uit Bathmen is overleden.

Kleur en Postuurkanaries

D.A. Verburg uit Waarde heeft een nieuw mobiel nummer : 06-51496252.
P. Berends uit Loenen Veluwe heeft een mobiel nummer : 06-42838400.
A.T.J. Verbeet uit Gemert is gestopt als keurmeester per Juli 2018.

Zang

J.H.N. Suthof uit Losser is overleden.

DISTRICT OVERIJSEL

Op 15 juni vierde Henk Fien zijn 60 jarig lidmaatschap bij Vogelweelde Kampen, de club waar hij in 1958 lid werd. Henk heeft veel werk verzet voor onze club, en dat is beloont in de vorm van erelid van Vogelweelde. Hij heeft altijd waterslagers gehad maar de laatste jaren niet meer, wat op zich niet zo verwonderlijk is gezien hij op deze datum ook de mooie leeftijd van 100 jaar heeft bereikt! Tijdens deze verjaardag werd hem door de voorzitter Willem van Dijk van Vogelweelde het aandenken hieraan overhandigd.

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Aviarium in Eindhoven kende een flink aantal jubilarissen, die op de gezellige feestavond gehuldigd werden. Op de foto v.l.n.r.: Dhr. Verkuijlen (districtsvoorzitter), Mevr. A. Donkers (25 jaar lid), Dhr. B. Kemp (50 jaar lid), Dhr. M. Beks (40 jaar lid), Dhr. F. Wiendels (50 jaar lid) en Dhr. J. Jansen (50 jaar lid).

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Aviarium in Eindhoven kende een flink aantal jubilarissen, die op de gezellige feestavond gehuldigd werden. Op de foto v.l.n.r.: Dhr. Verkuijlen (districtsvoorzitter), Mevr. A. Donkers (25 jaar lid), Dhr. B. Kemp (50 jaar lid), Dhr. M. Beks (40 jaar lid), Dhr. F. Wiendels (50 jaar lid) en Dhr. J. Jansen (50 jaar lid).

JUBILARISSEN 25 JAAR:

Mevr. A. Donkers, afd Eindhoven 2 (E14); J. Dijkstra, Oosterwolde (O19).

JUBILARISSEN 40 JAAR:

P.L.J. Cornelissen, afd. Mill (M07).

JUBILARISSEN 50 JAAR:

J. Giebels, afd. Nederweert (N22); H.P.G.M. van Hout, J.A.J. Jansen, B. Kemp en F. Wiendels, afd Eindhoven 2 (E14).

OVERLEDENEN

H.J.W. Eras uit Eemnes was secretaris van V.V" Gooi en Eemland" (B01).

W. Versantvoort, Veldhoven (V07); D. Cense, Dordrecht (D05); G. van Rijswijk, Rijswijk (W33); C.H. van Ooijen, Enschede (G04); Mevr. R. Wensink, Spijkenisse (S06); J. Maathuis, Surhuisterveen (D08); M. van Breugel, Dordrecht (D05); R. van Lienden, Geldermalsen (T07); S. de Groot, Utrecht (Y01); W. J. van der Schoot, Oisterwijk (O28); H. Post, Nieuw Amsterdam (N01); N. Pook, Diever (D26); A. Hup, Assen (A10); B.E. Span, Zuidlaren (R25); A. P. Fioole, Sprundel (R27); G.A. Boerdonk, Geffen (G36); H. Steenbakkers, Voerendaal Ubachsberg (R35); M.J. van Hugten, Asten (A28); T.H. van Gunst, Wommel (B44); P. Nuyten, Oosterbeek (O15).

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van hun verlies.

VAN DE BESTUURSTAFEL: MONDIAL

MONDIAL VOORBEREIDINGEN JUNI

Een van de agendapunten in de juni-vergadering van het bestuur was het terugkijken op de bijeenkomst met de COM-keurmeesters goed een week daarvoor. Het ging om de keurmeesters die in januari tijdens de Mondial kandidaat zijn om een oordeel vellen over de vogels die dan op tafel staan. Carlos Ramoa, voorzitter van COM Internationaal, was daarvoor speciaal naar Apeldoorn gekomen. Begrijpelijk want een uitgebreide instructie voor keuren met de tablet stond op het programma en als er iemand wat van dat onderwerp weet, is hij het wel. Het verloop van de bijeenkomst maakte de noodzaak ervan maar al te duidelijk. Niet omdat er dingen niet klopten maar vooral omdat deze wijze van keuren voor velen nieuw was. Jammer was het dat de wifi-capaciteit in het gebouw onvoldoende bleek om iedereen toegang tot het systeem te verschaffen. Zoiets mag in Zwolle natuurlijk niet gebeuren en dat zal ook niet zo zijn, omdat daar al uitgebreid naar gekeken is. Bestuurlijk gezien werden daarna in de middagbijeenkomst de bekende puntjes op de i gezet en natuurlijk het officiële contract getekend, waarmee de afspraken ook schriftelijk vast liggen. Natuurlijk, er moet nog flink wat gebeuren maar de steigers rond het gebouw dat Mondial 2019 heet, worden langzamerhand weggehaald terwijl binnen de voorbereidingen verder gaan om tot een compleet geheel te komen.

MONDIAL VOORBEREIDINGEN JULI

De werkgroep organisatie Mondial, waarvan ook het complete hoofdbestuur deel uit maakt, vergadert al geruime tijd elke maand, maar desondanks blijkt het onvermijdelijk dat in de eveneens maandelijkse bestuursvergadering de wereldshow ook steeds voorbij komt.

Onvermijdelijk gelet op de enorme impact die besluiten nu eenmaal hebben op onze eigen organisatie en natuurlijk ook omdat we het gewoon goed willen doen. Die agendapunten gaan dan van heel simpel tot ingewikkeld. Neem bijvoorbeeld electra en etiketten die in de laatste bijeenkomst passeerden. Lijkt niet zo'n groot punt, maar als je bedenkt dat het om 30.000 etiketten gaat en dat die dan ook nog in nauwelijks 24 uur moeten worden gedrukt en aangebracht, dan begrijpt je wel dat er nogal wat druk op staat. Op het allerlaatste moment zijn namelijk pas de gegevens bekend die op het etiket moeten komen te staan en om dat goed te laten verlopen, moet alles wel 'in slagorde staan opgesteld'. Met andere woorden er mag niets verkeerd zijn. En in de voorbereiding van nu bleek dat juist wel het geval. De uitgedraaide print paste namelijk niet op het etiketvel en wanneer je daar 24 uur van tevoren pas achter komt, dan heb je een gigantisch probleem. Even naar de kantoorboekhandel lopen voor 30.000 etiketten is er dan niet bij!! Als u dus te zijner tijd leest op de kooi om

welke vogel het gaat enz. enz. dan weet u dat zelfs aan het maken van zo'n etiket nog heel wat vast zit.

Of neem de keuring. Die gaat digitaal. Klinkt leuk maar daar moet wel een heleboel voor worden gedaan en vooral voorbereid. De betrokken keurmeesters zijn daar al lang mee bezig maar wat te doen als iedereen op de twee dagen van de keuring zelf weet wat er moet gebeuren maar de tablets zijn niet genoeg opgeladen. Ook dan heb je een probleem. Daarom dus maar op zeker spelen. Powerbanks in voorraad voor het geval dat en bekijken of er stroom kan komen op de plaats van de keuring. En als dat niet kan zorgen we voor een ander alternatief. U ziet het, het zijn kleine dingen maar het moet wel allemaal geregeld zijn want de gevolgen kunnen ingrijpend zijn.

Inmiddels is ook wel duidelijk dat we met de beschikbare ruimte in de IJsselhallen zorgvuldig moeten omgaan tijdens de Mondial 2019. Nu al is aan diverse groepen aangegeven dat er voor hen geen plaats is in aparte ruimte, zoals vaak de wens is, maar dat ruimtes gedeeld moeten worden. Dat heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat de commercie een belangrijke rol speelt. Geen onbelangrijke factor want het moet allemaal wel bekostigd worden en geloof mij: het gaat om veel geld!

Onno Bijlsma, bondssecretaris

Op zondag 17 juni j.l. is overleden

Dhr. Harm Post

Medeoprichter, oud bestuurslid, lid en ere-lid van onze vogelvereniging.

Onze gedachten gaan uit naar de nabestaanden. Wij wensen hen veel sterkte.

Namens het Bestuur en Leden van:
V.V. Ons Genoegen Nw-Amsterdam / Veenoord e.o.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van

Henk Teunissen

Henk was keurmeester van de NBvV. Wij danken Henk voor zijn betrokkenheid bij de NBvV.

Wij wensen de familie veel kracht en steun toe.

Namens het bestuur van de KMW.

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, H. Marinus, Mr. H.J.M. Stienen, P. Stijnen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, K. Haisma, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, H.W.J. v/d Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, H. van Seggelen, R. Steenbakkers, P. Stijns, H. Suichies, W.A. Tolman, P.v.d. Tuin, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelbaar.

DE BONDSRAAD IS ALS VOLGT SAMENGESTELD**Hoofdbestuur**

Voorzitter: Klaas Snijder, tel. 0513-416610, E-mail: k.snijder@home.nl

2e voorzitter: Albert Zomer, tel. 0546-456146, E-mail: zomer66@zonnet.nl

Secretaris: Onno Bijlsma, tel. 055-3232390, E-mail: o.bijlsma@planet.nl

Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl

Commissaris: Sjoerd Munniksma, tel. 072-5710076, E-mail: s.munniksma@outlook.com

Lid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: jivanbennekom@hetnet.nl

Districtsvoorzitters

Groningen: Wlebe Zijlstra, tel. 0596-622451, E-mail: w.zijlstra@telport.nl

Friesland: Sicco Veenstra, tel. 0515-573722/0654351180, E-mail: siccoveenstra@hotmail.com

Drenthe: Matthijs Slagter, tel. 050-230 81 03, E-mail: m.r.slagter@hotmail.com

Overijssel: Harry Oude Vrielink, tel. 0546-622818, E-mail: Yurley2@kpnmail.nl

Gelderland: Wim Theloozen, tel. 0481-375789, E-mail: wim.theloozen@gmail.com

Utrecht: Ronald van der Putten, tel. 06-22399614, E-mail: rvanderputten@ziggo.nl

Noord Holland: Ruud Kok, tel. 06-20302122, E-mail: ruudkok18@gmail.com

Zuid Holland: Piet Hagenaars, tel. 06-10474218, E-mail: Piethagenaars@outlook.com

Zeeland: Leo Quist, tel. 0166-652150, E-mail: leoquist@zeelandnet.nl

West Noord-Brabant: Jack Burm, tel. 06-22698301, E-mail: j.burm1.1@kpnmail.nl

Oost Noord-Brabant: Peter Verkuijlen, tel. 073-5324778, E-mail: pverkuij@xs4all.nl

Limburg: Jan Geenen, tel. 06-48097029, E-mail: j.geenen@home.nl

Voorzitter keurmeestersvereniging

Willem Smit, tel. 06-13782511, E-mail: wsm163@icloud.com

Voorzitter vereniging speciaalclubs

L. Wooning, tel. 0182-385921, E-mail: Fr.wooning@live.nl

Gelieve correspondentie voor hoofdbestuur en bondsraad naar het bondsbureau te zenden.

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbv.nl

Internet: www.nbv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Hans de Boer, Kraatsweg 40, 6712 DC. Ede, tel. 06-42812029, E-mail: secretariaatkmv@gmail.com

TECHNISCHE COMMISSIES**Kleur- en postuurkanaries**

Rein Grefhorst, tel. 055-5414227,

E-mail: r.grefhorst@planet.nl

Tropische vogels en Parkieten

André Gerritsen, tel. 0344-601892, E-mail:

a.gerritsen274@upcmail.nl

Zang

Voorzitter: E. Buizer, tel. 06-36208353,

E-mail: e-buizer@hotmail.com

HEEFT U VRAGEN OVER VOGELS?**STEL ZE AAN ONDERSTAANDE SPECIALISTEN:**

Harzers en waterslagers: Joop Aelbrecht, Eufraat 3, 1186 JJ Amstelveen, E-mail: Aelbrecht@ziggo.nl

Timbrado's: Harry Smit, Weegbree 11, 3434 ER

Nieuwegein, tel. 030-6062046,

E-mail: harrysmit44@hotmail.com

Kleurkanaries: Gerard Verhaegen, Schaapmanlaan 9,

4641 BX Ossendrecht, tel. 0164-674433,

E-mail: gerardverhaegen@ziggo.nl

Postuurkanaries: Theo Minten, Mr. Beumerstraat 44,

5986 CE Beringe, tel. 077-3076039

E-mail: thm.minten@home.nl

Europese cultuurvogels en hun bastaarden:

Piet de Dreu, Buys Ballotstraat 7, 4462 AM Goes,

E-mail: dreupit@kpnmail.nl

Grasparkieten: Jan Bouwmeester, Dahliafeld 1, 2914 CA

Nieuwerkerk a/d IJssel, E-mail: jfbouwmeester@hotmail.com

Grote parkieten en agaporniden: Rien Steenbakkers,

Dr. Boutkanstraat 1, 5473 AK Heeswijk Dinther,

E-mail: riensteenbakkers@home.nl

Zebravinken, Japanse meeuwen en hun bastaarden:

Francis Kriesels, Bilderdijkstraat 18, 3202 AE,

Spijkenisse, E-mail: francis.kriesels@xs4all.nl

Tropische vogels en hun bastaarden, duiven en

kwartels: Pieter van den Hooven, Violenweg 8, 8042 AR

Zwolle, E-mail: pieter.hooven@gmail.com

Vruchten- en insectenetters: Rick van Groningen, tel.

06-34200301, E-mail: rickvgroningen@hotmail.com

Bij vragen over artikelen in Onze Vogels kunt u informeren via de redactie of het bondsbureau.

SPECIAALCLUBS

Voor de liefhebbers van vrijwel elke vogelsoort kent de NBvV een speciaalclub. Het lidmaatschap van de speciaalclubs is in principe voorbehouden aan hen die lid van de NBvV zijn. Onderstaand hun contactinformatie. Verdere informatie kunt u vinden op onze website.

Speciaalclub Europese Cultuurvogels

T. de Boer: 06-13211143 / pomtiepom@hotmail.com

Parkieten Speciaalclub

Frans Broeren: 0165-327156 /

secretaris@parkietenspecialclub.nl

Insecten- en vruchtenetende Vogels

Sytse Andringa: 06-20740012 /

secretaris@vogelspecialclub.nl

Japanse meeuwen en overige Lonchura's

H.J. Koelewijn: 033-2983548 /

secretariaat@jmc-lonchura.nl

Natuurbroed Gouldamadine

Dhr. M. Eijmberts: 06-51182451 / secretaris@sngn.nl

Vorm- en postuurkanaries

G.K.M. Schrupf: 0299-648727 / g.schrumpf@upcmail.nl

Speciaalclub Postuurkanaries

A. Wijdemans: 06-46617558 of 013-5902933 / info@anpv.com

Nederlandse Zebravinken Club

Eric Kijpers: 073-5210343 /

ledenadmin@nederlandsezebravinkenclub.nl

Afrikaanse Prachtvinken

Peter Bredenbeek: 0172-443163 / info@scapnl.com

Speciaalclub Australische Prachtvinken & Papegaai Amadines

Simon Branderhorst: secretaris@prachtvinken.nl

Werkgroep Amerikaanse Sijzen

Dhr. B. Prins: 06-54226003 / a.prins.bp@gmail.com

Nederlandse Kleurkanarie Club

Marga van Eerden: 010-4834226 /

nkc-ledenservice@hetnet.nl

Speciaalclub Kleurkanaries

J. v. Bennekom: 035-6562027 /

voorzitter@specialclubkleur.nl

Speciaalclub Zangkanaries NZHU

T.C. Diepenhorst: 071-4015840 /

t.diepenhorst@kpnmail.nl

Speciaalclub L.S.H. Harzers

B. Rhee: 0546-825987 / rhee1234@hetnet.nl

Speciaalclub Waterslagers "De Nachtegaal"

J.J. de Bruine: 0527-688488 / jendebruine@me.com

Speciaalclub Kleurkanarie Noord-Nederland

Erik Hulsmans: 0516-520013 /

bestuur@specialclubkleurkanarie.nl

Nederlandse Speciaalclub Mozaïek Kanaries

H.H.J.S. van der Kolk: 06-50256912 /

http://nederlandse-specialclub-mozaiek-kanaries.nl

Spanish Timbrado Society

Matthew Sprangers: 06-12887765 /

timbradosociety@gmail.com

Augustus

De catharinaparkiet, DDgroen.

De catharinaparkiet (*Bolborhynchus lineola lineola*) behoort tot het geslacht van de Diksnaveparkieten. Hun leefgebied loopt van het zuiden van Mexico tot in Peru en Colombia. Zij zijn te vinden in gebieden die in hoogte variëren van 400 tot 3000 meter boven de zeespiegel, in boomrijke savannen tot berg- of nevelwouden. Het zijn dan ook echte klimmers die graag over de takken van boven naar beneden lopen en klauteren. Dit gedrag zie je ook terug in de tentoonstellingskooi. Rustig en niet opvliegerig. Ze lopen en klauteren bedachtzaam door de kooi. Er wordt één ondersoort onderscheiden: de Peru catharinaparkiet (*Bolborhynchus l. tigrinus*). Volgens de literatuur zou deze iets kleiner zijn dan de nominaatvorm, wat donkerder van kleur en de schouderplek is wat zwaarder. Het is niet bekend of deze ondersoort ooit in Europa is aangevoerd, in ieder geval niet als zodanig geregistreerd. Als ze wel aangevoerd zouden zijn dan zijn ze niet herkend en gewoon gepaard aan de nominaatvorm. Er is een echte cultuurvogel ontstaan. In de standaard hebben we er voor gekozen om de geselecteerde kweekvorm te beschrijven. We noemen die daarom *Bolborhynchus l. domestica*. Qua huisvesting en voeding stellen catharinaparkieten geen onoverkomelijke eisen. In het wild leven ze in verschillende klimaatzones, ook in wat hogere, dus koudere, gebieden en dat betekent dat ze in ons klimaat heel goed

in een beschutte buitenvolière kunnen leven. Ze kunnen niet tegen vochtige kou zodat u moet zorgen voor een droge bodem en een droog beschut nachthok. Omdat ze zo graag klauteren doet u ze een groot plezier met verse wilgentakken. Ze knagen daar graag aan en klauteren er de hele dag in rond. Het zijn tamelijk vreedzame vogels. Het is mogelijk om meerdere paren samen in een volièrte te houden, eventueel zelfs met wat prachtvinken of sijzen. De meeste liefhebbers kweken catharina's in broedkooien van 80 tot 100 cm lang. Zitstokken graag van verschillende maten zodat ze niet steeds hun pootjes in dezelfde stand hebben en van voldoende dikte. Dit voorkomt te lange nagels. Een veel gebruikt broedblok is van het liggende model, 1 x b x h, 25 x 20 x 15 cm. Vliegkat 5cm in doorsnee. Aan de binnenzijde onder het invlieggat een opstapje van 10 cm breed. Hierdoor ontstaat een broedkuil die u kunt bedekken met een laagje houtkrullen. Soms moeten die krullen tijdens het broedproces vervangen worden omdat catharina's hun nest behoorlijk kunnen vervuilen. De grootte van de legsels kan variëren van twee (bij jonge koppels) tot zeven à acht bij meer ervaren koppels. Ze leggen hun eieren met een tussenpose van 36 tot 48 uur. Ze beginnen niet altijd bij het eerste ei al te broeden. De broedduur is 24 dagen. Door het tijdsverschil bij leggen van de eieren zit er bij de jongen een behoorlijk leeftijdsverschil. Meestal komt dit gewoon goed en

komen alle jongen groot.

De voeding bestaat uit een goed zaadmengsel als basis. Let op dat daar niet teveel vette zaden zoals zonnepitten inzitten. Saffloorpitten bevatten minder vet. Verder een goed eivoer, in de rusttijd 10 tot 20 % van de totale voeding. In de broedtijd kan dit percentage worden opgevoerd tot ongeveer 50%. Variatie in de voeding is erg belangrijk. Catharina's lusten graag groen en fruit zoals witlof, sla, andijvie, paprika, appel. Verder kan vogelmuur of paardenbloemen ter afwisseling worden gegeven. Verder dagelijks de beschikking geven over grit, sepia, maagkiezel en een jodiumblok.

De standaard Catharinaparkieten zegt onder andere:

Formaat:

De Catharinaparkiet moet een forse indruk geven. Het formaat moet aangepast zijn aan het type. (lichaamsverhoudingen). Lengte ongeveer 17 cm, gemeten van de punt van de snavel tot het uiteinde van de staart.

Model:

De Catharinaparkiet maakt een gedrongen indruk. De staart is wigvormig. De vleugels liggen strak langs het lichaam, zelfs een beetje in de borstbevedering getrokken. De vleugels mogen elkaar aan het einde niet kruisen. De kop is gelijkmatig gewelfd en mag geen smalle indruk maken. De borst is goed gerond. De getoonde vogel voldoet prima aan de gestelde eisen qua formaat en model. Zeker voor de kleurslag. Het is een DD groene, dat wil zeggen een groene met een dubbele donkerfactor. De donkerfactor veroorzaakt een iets fijnere bevedering, zeker wanneer de factor dubbel voorkomt. De vogels tonen dan wat kleiner en smaller. Dat is zeker niet het geval bij deze vogel. Ook de kleur is prima, mooi egaal vanuit de wangen overgaand op de borst. De tekening is goed zwart van kleur maar kan in de flanken en de broek iets regelmatiger en scherper. De vleugeltekening is goed.

usel

De,

Zwolse Vogelmarkt IJsselhallen Zwolle

Zaterdag 22 September 2018
Rieteweg 4
8011AB Zwolle

✈ Voorverkoop toegangskaarten via
www.volierevriend.nl

✈ Openingstijden bezoekers 8:30-14:00 uur

✈ Reserveren standhouders: www.volierevriend.nl
Inlichtingen en informatie 06-11428424
vogelmarkt@volierevriend.nl

✈ Plaatsreservering verplicht!

✈ Meer dan 5000 bezoekers!
Meer dan 500 standhouders!

www.facebook.com/zwolsevogelmarkt

Voor meer informatie, het laatste nieuws en het reglement: www.volierevriend.nl

De volgende markt is op zaterdag 23 februari 2019

Pascal Hemel

└ volièrebouw ─

www.pascalhemelvolierebouw.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Siervolières
- Maatwerkvolières
- Geïsoleerde nachtverblijven
- Kweekboxen
- Onderdelen
- G-O kunststofkooien

Slaghekenweg 1B | 7497 NA Bentelo | Tel. +31 (0)547 29 28 06
Fax. +31 (0)547 27 15 41 | info@pascalhemelvolierebouw.nl

vraag documentatie aan bij:

Gehu kooien
Transportweg 9
7442 CT Nijverdal
Telefoon 0548-616187
E-mail: gehukooien@gmail.com
Internet: www.gehu.nl

Vertegenwoordiger België
Vogelcentrum Huysmans
Turnhoutsebaan 195A
2480 Dessel
Telefoon: 0032(0)14-378140
GSM: 0032(0)475-554981

Onmisbaar in uw volière

Weerstation

Met o.a. de functies: klok, datum,
dagaanduiding, thermometer en hygrometer.
Inclusief 2 AAA batterijen.

12,50
(excl. verzendkosten)

Bestel nu via
shop.nbv.nl

ssel

De